

Jediné noviny v severní Americe napojené přes telefonní síť Unitel na tiskovou agenturu Arteria v Praze!

Datum dokdy jsou noviny předplacené je v pravém horním rohu štítku.

Nečtete zadarmo!
Zelené štítky říkají, že není zaplacené předplatné.
Předplatné na jeden rok je 22 \$.
Cena 1- \$.

No.18.

(51.)

Vol. 3.

satellite

1-416

Thursday,

October 7,

1993

Published by ABE, P. O. Box 176, Station "E", Toronto, Ont., Canada; M6H 4E2; Tel.: 1-416-530-4222

SEDM ROZHOVORŮ

V dnešním čísle přinášíme sedm rozhovorů, které jsme my jako redakce Satellitu (za tiskovou agenturu ABE Aleš Březina) pořídili s lidmi kolem nás nebo které jsme převzali z jiných novin, časopisů a tiskových agentur. Jedná se o režiséra Václava Táborského, který připravuje s Novým divadlem hru *Revizor*, s ruským malířem, který žije v ontarijském Belleville Igorem V. Babailovem; podíváme se na situaci, v populární straně Parti Rhinocéros, s Václavem Havlem hovoří Mladá fronta - Dnes o tom, jak to vypadá s jeho majetkem, s exilovým nakladatelem Danielem Strozem hovoří Dominik Černý, tisková agentura Arteria nám poskytla rozhovor anarchistického časopisu A-KONTRA s pracovníkem profesionálního bezpečnostního komanda, a na závěr máme rozhovor s Peterem Bondrou, který hrál za Slovensko v předolympijské kvalifikaci. Sedm různých lidí, sedm rozhovorů.

Rozhovor první: S V. Táborským o nové hře Nového divadla

Václav Táborský před odchodem do emigrace v roce 1968 režíroval v Československu několik krátkých filmů. Po příchodu do Kanady učil film na Yorské univerzitě v Torontě, zároveň spolupracoval po léta s časopisem *Západ*. Nyní je členem redakční rady čtrnáctideníku *Nový domov*. Koncem měsíce, 29. a 30. října, bude v divadelním sále psychiatrické léčebny režírovat Gogolova *Revizora* v provedení Nového divadla.

ABE: Proč právě Gogol v psychiatrické léčebně?

VT: To nemá s bláznovcem nic společného. Začátkem září mne zavolali z divadla, jestli bych nechtěl režírovat nějakou hru. Již asi sedm let mám spadeno na Gogola. Kdysi jsem se o *Revizorovi* zmínil Adolfu Tomanovi, ale ten nebyl příliš

nadšen ruskou hrou, tak to zase uslo. Teď, když se změnila doba, jsem si *Revizora* znovu přečetl a užasl jsem nad tím, jak mladý Gogol v roce 1826 měl nesmírný cit pro lidskou povahu. Přečetli jsme si to tedy všichni a obrovsky jsme se pobavili. Je to krásná komedie, jsou tam krásné figurky, všechny negativní, to je asi na tom to nejhezčí; je to jako v normálním životě.

ABE: Co má *Rusko 1826* a Česko a Kanada 1993 společného?

VT: Když hledám předměty pro scénu, tak to je rozhodně rozdíl, protože se svět někdy vyvinul, ale určité zásadní věci jako korupce, vypočítavost lidského charakteru, zneužívání bližních ve všech směrech, tak to je naprosto přesně na naše poměry. Co je paralelní s českou situací je asiizace. Všichni, kdo jednají s někým nahoře jsou usměvaví, podlízaví a udělají by všechno, aby se zalíbili, ale pokud jednají s někým, kdo je dole, tak by nejraději každého skřípli a přitlačili ke stěně. Tento rys se dostal za posledních čtyřicet let do povahy mnoha evropských národů.

ABE: Bude to klasický *Revizor* anebo torontský *Revizor*?

VT: Bude to klasický *Revizor*, ale upravený určitým způsobem. Jedná se o překlad Zdeňka Mahlera. Základní věci, to jest ty lidské povahy tam zůstávají. Přidal jsem tam tomu koncept *Co my máme dneska na tu Ruskou velkoříši* a rovněž jsme tam přidali nějaké písničky.

ABE: Není to první spolupráce Václava Táborského s Novým divadlem, co předcházelo?

VT: Před deseti léty jsem dělal Hrabalovy *Bambini di Praga* (s nezapomenutelným Milem Komínkem jako metařem, pozn. redakce) a teď po deseti letech režíruji *Revizora*, takže teď budu mít zase klid do roku 2003.

ABE: Kdo bude hrát?

VT: Hejtmana hraje Tomáš Mašek (v Činoherním klubu ho hrál Landovský) a *revizora* Chlestakova (v Činoherním klubu Pucholt) bude hrát Michael Honetschlager.

ABE: Dopadne na herce tvrdá despotická ruka režiséra?

VT: Je to spíše kolektivní dílo, protože Mašek, Máca, Škoda, Fabiánová, Klečková přicházejí s drobnými nápady, které vycházejí z divadelní rutiny. Je to velice hezká spolupráce. Navíc já i jako filmař jsem byl spíš dobrák a vedu to mírně, abychom měli příjemné prostředí.

ABE: Objeví se někdo nový, má Nové divadlo svůj *rookie útok*?

VT: Ano, ale ne v prvním útoku, pouze v drobných úlohách. Zatím nemám pestrost výběru, někdo z divadla odchází, někdo přichází. Musíme zlepšit práci na farmě.

ABE: Neobjeví se náhodou na jevišti herec Václav Táborský?

VT: Ano objeví, ale pouze v jedné malé taneční roli, zcela anonymně.

ABE: Kde všude se bude hrát kromě psychiatrické léčebny?

VT: Jedině v psychiatrické léčebně, protože právě tam takové kusy patří. Navíc je to po letech velice pěkné divadlo. Divadlo je hned u vchodu, takže kdyby se chovancům *Revizor* nelíbil, je možnost úniku hlavními dveřmi.

ABE: London, Ottawa?

VT: Jedná se o hru, kde je přes dvacet lidí, takže musí ottawané a londonané přijet do Toronta, tentokrát nepůjde hora k Mohamedovi. Rovněž jsou vítáni i návštěvníci z Texasu.

ABE: Délka hry?

VT: Dvě hodiny, s jednou přestávkou.

ABE: Kostýmy, výprava?

VT: Kostýmy - hlavně Jana Fabiánová a výpravu si děláme sami, protože tam skoro nic nebude. Diváci ať nečekají žádné kulisy, bude to chudé, ale o to víc bude nabitý děj. Pouze se tam objeví nějaká aktualizovaná hesla.

ABE: Jaká?

VT: Jedno prozradím: KUPŘEDU ZA KONEČNÉ VÍTĚZSTVÍ FEUDALISMU.

ABE: Bude z představení video-záznam?

VT: Nebudeme zřejmě dělat samostatnou video-produkci. Snad se představení natočí, o to se postará Milo Kubík, který bude dělat také hudební režii reprodukovane hudby. O živou hudbu se postará opět Josef Musil u klavíru.

ABE: A co chystá Václav Táborský jako důchodce bez odpočinku? Vydrží to bez divadla do roku 2003?

VT: Neplánuji zatím nic s divadlem, ale rád bych se vrátil k filmu. Něco malého komického.

ABE: Vraťme se ještě k představení; máte možnost zkoušet?

VT: Pronajmutí sálu je nesmírně levné, máme možnost zkoušet celý poslední týden, obávám se, že je to proto, že chovanci občas proniknou na jeviště..., ale to tam nepiš.

ABE: Václave, čtenářům nemůžeme zamlčovat pravdu, obzvláště, když hrou bojujete proti korupci.

**NOVÉ DIVADLO V TORONTĚ
UVÁDÍ KOMEDII
N.V. GOGOLA**

**REŽIE
V. Táborský**

REVIZOR

John Workman Auditorium
1001 Queen St. W., Toronto

Pátek, 29. října 1993, 8 hod.
Sobota, 30. října 1993, 4 a 8 hod.

363-7686
přes den, pondělí až pátek

463-3182
večer, pondělí až neděle

satellite 1-416

**CZECHOSLOVAK
BI-WEEKLY**
published by ABE
P.O. Box 176,
Station "E",
Toronto, Ont.,
M6H 4E2
Telefon

(pondělí-pátek: 14:00-17:00):

(416) 530-4222

Po předchozím zavolání můžete
na stejné číslo poslat fax.

Aleš Březina - redaktor;

Advertising rates:
1.25 CDN \$ per line/col.
(15.00 per inch/col.)
Předplatné:
v Kanadě \$ 22-
pro ostatní svět \$ 30-.

000 — Churches

ČESKÉ A SLOVENSKÉ BOHOSLUŽBY V TORONTĚ

Československý baptistický sbor (Czechoslovak Baptist Church): 200 Annette St., Toronto, Ont. M6P 1P6. Shromáždění se koná v rodné řeči. Zpívá pěvecký sbor. Každý je srdečně vítán. Začátek nedělních bohoslužeb je v 11:00. Sředeční biblická hodina v 19:30. Duchovní správce: Rev. M. Šolc, tel.: 767-2027 nebo 270-8808. **KITCHENER:** Každou druhou neděli v měsíci v 17:00 - Benton Baptist Church

Moravští bratři (Moravian Brothers Church): Bohoslužby pouze anglicky - neděle v 11:00. (Kostel je na rohu ulic Oakwood a Glenora) Duchovní správce: Rev. B. Castello.

Rímsko-katolický kostel sv. Cyrila a Metoda (R.C. Church of St. Cyril and Methodius): 115 Robinson Ave., Toronto, Ont. M6J 1M1. Bohoslužby: neděle v 9:00 (anglicky) a v 11:00 (slovensky) a v sobotu v 19:00. Duch. správce: Farán: V. Dančo S.J. a J. Javorka S.J., tel.: 363-2532.

Rímsko-katolický kostel sv. Václava (R.C. Church of St. Wenceslaus): 496 Gladstone Av., Toronto, Ont. M6H 3H9. Bohoslužby: neděle v 10:30 a v sobotu večer. Duchovní správce: Rev. František Blažek. Tel.: 532-5272.

Slovenský evangelický kostel augsburgského vyznání sv. Pavla (Slovak Evangelical Lutheran Church of St. Paul): 1424 Davenport Rd., Toronto, Ont. M6H 2H8. Tel.: 656-5259. Rev. Ladislav Kozák. Bohoslužby: neděle: 9:30 (angl.), 10:45 (slovensky).

Slovenský grécko-katolický kostel sv. Marie (Slovak Greek Catholic Church of St. Mary): 257 Shaw St., Toronto, Ont. M6J 2W7. Duch. správce: J. Papulay, tel. 531-4836. Bohoslužby 9:00 angl., 10:30 slov.

Rímsko-katolické bohoslužby mimo Toronto

Burlington: Holy Sepulchre Cemetery - neděle 11 hodin.

Kitchener: St. Mary's Church, 2. neděle v měsíci ve 14 hodin.

London: St. Joseph Hospital, 3. neděle v měsíci v 16 hodin. Duch. správce: Rev. J. Matzenauer, St. Adalbert R.C. Mission, tel.: (416) 523-1932, 464 Plains Rd. W., Burlington L7T 1H2.

Ottawa: Kostel sv. Leopolda Mandice (Lyndale a Hinchey): 3. neděle v 9:00.

Z Toronto

Přednáška dr. A. Heitlingerové

Minulý pátek se konala na torontské univerzitě přednáška profesorky dr. Aleny Heitlingerové o Osudu feminismu v ČR. Přednášku sponzorovala torontská odbočka ČSK spolu s Východoevropským oddělením torontské univerzity. Profesorka Heitlingerová seznámila posluchače se stručnou historií feminismu. S negativními i pozitivními prvky v historii a pak se soustředila na současnou situaci v ČR a porovnává ji se situací zde. Z její přednášky vyplynulo, že žena v ČR nemá ke své sebe-realizaci ani tak politické překážky jako jsou to spíše předsudky společenské. Její okolí ji nechápe a proto se ženy v ČR podstatně dříve než v Kanadě vžívají a věnují se místo společenské kariéře rodině. Jako příklad udávala malé zastoupení žen v parlamentu. Na druhou stranu je však nutno připomenout, že situace je poněkud komplikovanější, protože ženy v ČR mají velice dobře vyvinutý pocit zodpovědnosti, což se projevilo například v nedávné minulosti silným zastoupením v disidentském hnutí. Diskuse, která se odehrála po přednášce nasvědčovala tomu, že o podobné téma by byl

zřejmě zájem a jednou z platform, kde by se mohlo o těchto otázkách hovořit by mohl být Dámský odbor ČSK.

Dámský odbor ČSK

Dámský odbor připravuje na první podzimní schůzku, která se koná již tradičně uell čtvrtě v měsíci (21. října 1993 v 19:45) na tradičním místě (budova OISE, 252 Bloor St. W., Toronto) přednášku Jitiny Steinské o změnách v naší staré vlasti *Proměny našich dnů*. Paní Steinská bude hovořit o zkušenostech, které má s restitucemi a rehabilitacemi. Rovněž bude zajímavý pohled na to, jaké jsou podmínky pro ty, kteří se vrátili z exilu do ČR.

Evangelický sbor sv. Pavla

S radostí voří Pánovi církvi vám oznamujeme, že v neděli 31. října vykonáme posvěcení nové kostelní střechy. Po slavnostních Službách Božích, které otvoríme o 10:45 bude banket v hale kostela. Váš, našich přátelův, přítelův zboru i širšího krajanův pospolitost srdečně pozývají všichni členovia Slovenskej evanjelickej a.v. cirkvi sv. Pavla v Toronto, 1424 Davenport Rd.

Československé sdružení v Kanadě ve spolupráci s Československým bapt. sborem připravuje přednášku Odkaz 28. října

prof. dr. ing. Jakuba S. Trojana,
děkana Evangelické teologické fakulty v Praze.
Pokud dojde k dohodě, bude se přednáška konat v neděli 24. října
1993 v 19 hodin v Československém bapt. sboru.
200 Annette St., Toronto.
Informace na tel. čísle 530-4222.
Další informace přineseme v příštím čísle.

Československý baptistický sbor

(200 Annette St., Toronto)

zve krajanickou veřejnost

na pěvecký večer,

který se koná v sobotu 6. listopadu v 19:00 večer.
Pásmo písní uvede rozšířený pěvecký sbor se sólisty.

Letový jízdní řád ČSA pro Toronto v létě 1993

PRAHA-TORONTO-PRAHA

26. září - 30. října

OK 608	Praha odlet	11:20
	Toronto přilet	15:40
OK 609	Toronto odlet	17:05
	Praha přilet	06:20 (následujícího dne)

ZIMNÍ SPOJENÍ

BRATISLAVA-PRAHA-MONTREAL-TORONTO A ZPĚT

Od 1. 11. 1993 je pak následující spojení vždy v úterý a v sobotu:

OK 606	Bratislava odlet	07:00
	Praha odlet	11:50
	Montreal přilet	15:00
	Toronto přilet	17:10
OK 607	Toronto odlet	18:25
	Montreal odlet	20:30
	Praha přilet	10:10 (následujícího dne)
	Bratislava přilet	12:30

Hmotnost dvou zavazadel zdarma: Každé 32 kg. Příruční zavazadlo: 5 kg.
K sobotnímu letu z Toronto do Prahy je zapotřebí se dostavit nejpozději v 15:35 hod.

Odjezdy autobusů na letiště v Torontě ze stanic podzemní dráhy:

Z Islingtonu:	14:50	15:30	16:10	16:50
Z York Mills	15:00	15:40	16:20	17:00
Z Yorkdale	15:10	15:50	16:30	17:10

Czechoslovak Airlines; 401 Bay St., Suite 1510, Toronto, Ont.,
M5H 2Y4. Tel.: (416) 363-3174 6; fax: (416) 363-0239.
ČSA; 2020 University, Montreal, Que., H3A 2A5. Tel.: 844-4200.

Rozhovor druhý: S Jednorozcem

Doba je zlá a jako macechy se k nám chovají naše vládnoucí strany. Na tiskové konference nás zvou skoro každý den, do televize se tlačí, ale inzerát nedají. Má to své výhody, protože nemusíme druhý den po vyjití předvolebních novin čelit telefonátům: „Jak to, že jako nezávislé noviny podporujete konzervativce (liberály)?“ „Když oni liberálové (konzervativci) si nedali inzerát.“ „A to když vám komunisti zaplatějí, tak je budete propagovat taky?“ A následuje poslední úhybný manévř: „Ale komunisti nemají peníze.“ „To nevadí, tady jde o princip!“ Nemusíme tedy čelit principům a referovat o předvolebních debatách, protože ty připomínají spíše schůzi populární strany Rhinoceros. Strany, která je hrdá na to, že v minulosti nebyl žádný z jejích členů pokoušen a nemusel poslouchat nudné debaty v parlamentě. Při posledních volbách byly volební náklady strany 32.40 dolarů za pivo. Nedá se tedy říci, že by strana v případě vítězství zruinovala státní rozpočet. V minulosti měla strana i zajímavý přístup ke kanadskému deficitu, který slibují všichni vůdci politických stran zdolat. Jednorozci jednoduše navrhovali dát každému Kanadanovi kreditní kartu AMERICAN EXPRESS a tím nadále zadlužovat sousední Spojené státy. Jedním z velkých projektů strany bylo snížení Skalstých hor, aby se prodloužil den v prérýjních provinciích. Jak tedy vypadá tato strana před volbami. Podle oficiální publikace *Elections Canada* má strana sídlo v Montrealu na 6777 St. Dominique. Zavola jsem tedy montrealské číslo 276-8909 a dostalo se mi odpovědi, že musím volat 276-8403. Po zavolání tohoto čísla jsem byl opět odkázán na původní číslo 276-8909. Když jsem vysvětlil, že tuto proceduru jsem již prodělal a že volám meziměstsky dostalo se mi odměny v podobě exkluzivního rozhovoru s Jeanem-Tristánem Guindonem:

ABE: Kolik budete mít kandidátů ve volbách?

Rhinoceros: Nemáme kandidáty, protože zákon 3114 změnil vstupní poplatek pro kandidáty z 200 na 1000 dolarů. Podle našeho názoru je to příliš. Je to nedemokratické, protože každý by měl mít možnost kandidovat a ne jen ti, co mají tisícičku na vyhození. Podle našich statistik pět miliónů lidí v Kanadě nemá zbytečnou tisícičku, tudíž nemohou kandidovat. Dvě stě dolarů již byla astronomická suma. I poplatek v hodnotě jednoho dolaru je velký.

ABE: A jak tedy budete postupovat během těchto voleb?

Rhinoceros: Doporučili jsme voličům, aby každý hlasoval pro sebe, protože my jsme voliči a voliči jsou naše strany. Když může být progresivně konzervativní strana, proč by tedy nemohli být organizovaní anarchisti? Jsme pro demokratickou anarchii, inspirovanou poezií. Tuto myšlenku lze uskutečnit tak, že každý na volební lístek napíše své jméno a vedle toho udělá X. Podle nás by měl být platný i lístek, kdy voliči napíšu místo sebe RHINO a udělají tam X.

ABE: Jaký je váš vztah k institucím?

Rhinoceros: V rámci administrativních opatření jsme se rozhodli propustit královnu a guvernéry. Dáme jim dost peněz, aby mohli žít, ale jsme přece chudá země, abychom jim mohli platit luxusní úřad. Zřejmě by se měl omezit i počet premiérů a ministrů. Těch je taky hodně. Každý by si tedy mohl vládnout sám, být sám sobě premiérem a tím bychom se dostali k moci.

Podle posledních zpráv i tentokrát Rhinoceros dodržel slib a nepostavil padesát kandidátů, byl škrtnut z volebních listin zmizel. Zlízkykové tvrdí, že v minulých volbách progresivně-konzervativní strana ukradla z jeho kancelářský plán na GST. Jak Rhinoceros, tak PC to však popírají. Škoda, i při pondělní televizní debatě zástupce Rhinoceros chyběl.

Deň volieb sa blíži!

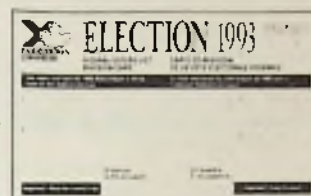
FEDERÁLNE VOĽBY

Kto môže voliť?

Vo federálnych voľbách môžete voliť 25. októbra 1993, ak ste kanadským občanom, v deň volieb starší než 18 rokov a ak je vaše meno na zozname voličov.

Je moje meno na zozname voličov?

Vo väčšine oblasti Kanady nebude týmto voľbám predchádzať sčítanie. Vo všetkých provinciách a teritóriách, s výnimkou Quebecu, bude znovu použitý zrevidovaný zoznam voličov vo federálnom referende z roku 1992. Ak ste boli minulú jeseň zaregistrovaní na federálnom zozname voličov, tak obdržíte Volebný listok zrevidovaného zoznamu voličov vo federálnych voľbách (Federal Voters List Revision Card), na ktorom vám bude oznámené kde a kedy môžete voliť. Ak sú vaše meno alebo adresa na listku uvedené nesprávne, musíte ich bezpodmienečne nechať opraviť na zozname voličov.

A čo ak neobdržím volebný listok?

Volebný listok neobdržíte, ak ste minulú jeseň neboli zaregistrovaní, ak ste od októbra 1992 zmenili bydlisko, dovŕšili veku 18 rokov, alebo ste sa stali kanadským občanom. V takom prípade je potrebné, aby ste nechali svoje meno dodatočne uviesť do zoznamu voličov. Zavolajte úrad Elections Canada vo vašom volebnom okrese, alebo ak potrebujete ďalšie informácie volajte zdarma na nižšie uvedené telefónne číslo.

Kde a kedy môžem voliť?

Na Volebnom listku zrevidovaného zoznamu voličov vo federálnych voľbách (Federal Voters List Revision Card), ktorý obdržíte, vám bude oznámené kde a kedy môžete voliť. Ak sa nemôžete zúčastniť volieb v určený deň, môžete voliť pred termínom (Advance Polls).

Volieť pred termínom (Advance Polls) môžete od 12:00 hod. do 20:00 hod., v sobotu 16. októbra, v pondelok 18. októbra a v utorok 19. októbra na adrese uvedenej na vašom volebnom listku (Revision Card).

Ak sa nemôžete zúčastniť volieb v určený deň, ani pred termínom (Advance Polls), môžete sa zaregistrovať k špeciálnym voľbám, kde svoj hlas zašlete poštou (Special Mail-In Ballot). Zavolajte úrad Elections Canada pre váš volebný okres, kde dostanete informácie o registrácii a termínoch.

Čo ak musím pracovať v deň volieb?

Podľa zákona každý zamestnanec oprávnený voliť má nárok na štyri za sebou nasledujúce hodiny na voľby v deň volieb, a to v čase, keď sú otvorené volebné miestnosti. Za tento čas nemôže byť zamestnancom zrazené zo mzdy, ani uplatňovaný voči zamestnancom akýkoľvek iný postih.

Sú zaistené služby pre voličov so špeciálnymi potrebami?

Všetky volebné stanice, až na niekoľko výnimiek, sú vybavené prístupovou rampou. Ak volebná stanica nie je vybavená prístupovou rampou, nasledovný symbol sa objaví na vašom volebnom listku (Revision Card).

Ak potrebujete, môžete si k voľbám so sebou príviesť tlmočníka.

Spojte sa s úradom Elections Canada pre váš volebný okres, ak potrebujete viac informácií o poskytovaní špeciálnych služieb.

Dodržiavanie Volebného zákona (Canada Elections Act)

Spinomocnenec pre voľby v Kanade (Commissioner of Canada Elections) je zodpovedný za dodržiavanie Volebného zákona (Canada Elections Act). Sťažnosti o porušovaní tohto Zákona zasielajte na: The Commissioner of Canada Elections, 1595 Telesat Court, Ottawa, Ontario K1A 0M6.

Zapamätajte si tieto dôležité dátumy:

Posledný termín preverenia zmien do zoznamu voličov: 20. október

Voľby pred termínom (Advance Polls): 16., 18. a 19. október

Deň volieb: 25. október

V prípade, že poznáte osobu, ktorá má problémy s čítaním, prosím informujte týchto ľudí o obsahu tohto oznamu, alebo im dajte niektoré z nižšie uvedených telefónnych čísel.

Ak potrebujete ďalšie informácie

Spojte sa s úradom Elections Canada pre váš volebný okres, alebo volajte zdarma linku: 1-800-267-8683 (VOTE), len anglicky a francúzsky.

Predplatelia káblovej televízie: Informácie Elections Canada pre voličov sa vysielajú denne na Parliamentary channel.

Jean-Pierre Kingsley
Chief Electoral Officer of Canada

Nestranná agentúra zodpovedná
za priebeh federálnych volieb

VAŠA VOĽBA - VÁŠ HLAS

Kalendář

TV:
MacLean Hunter-Cable TV
Okno - Každý pátek 17:30 •
Toronto:
15. 10. (pá) 20:00
Eva Pilarová v Hle kostela sv. Václava
496 Gladstone Ave. •
21. 10. (čl) 19:45
Jitřina Steinská: Změny našich dnů
Restituce, rehabilitace, reemigrace
Dámský odbor
OISE, 252 Bloor St. W. •
23. 10. (so) 18:00
Moravsko-slovácké hody
Klub Moravan
85 Christie St. •
24. 10. (ne) 19:00
Odkaz 28. října
Jakub S. Trojan
děkan Evang. teologické fakulty UK
Čs. sdružení a Čs. bapt. sbor
200 Annette St.
(Tento program je nutně ověřit) •
31. 10. (ne) 10:45
Posvěcení střešy kostela sv. Pavla
1424 Davenport Rd. •

Denní kronika

23.9.93

Stanovisko prezidenta Slovenskej republiky k aktuálnej situácii v Ruskej federácii

Bratislava-Arteria/ko-Prezident republiky Michal Kováč pozval na bratislavský hrad mimoriadneho a splnomocneného veľvyslancu Ruskej federácie Sergeja Jastržemského, ktorý ho informoval o najnovšom vývoji vo svojej krajine. Uvádza sa to vo vyhlásení, ktoré TA Arteria poskytol hovorca prezidenta Anton Bódis. Prezident vyjadril presvedčenie, že posledné opatrenia prezidenta Jelcina, motivované snahou o urýchlenú transformáciu politického a ekonomického systému, povedú vo svojom dôsledku k prehlbeniu demokracie a ekonomických reforiem. Zabránenie pokračujúcej krízy je v záujme obyvateľov Ruskej federácie, ale aj v záujme medzinárodného spoločenstva.

24.9.1993

ODA o restitucích cirkevného majetku

Praha-Arteria-Jednání o restitucích církevního majetku v tzv. minitýlce podle slov místopředsedy ODA Daniela Kroupy přelapuje na místě. ODA proto na pondělním setkání minitýlky s představiteli církví svým koaličním partnerům navrhl tato jednání ukončit a přenést je na vyšší úroveň. Tou by podle Daniela Kroupy měla být velká čtyřka. Tzn., že nadále by o této problematice diskutovali představitelé koaličních stran.

Včerejší zasedání ústředního sněmu ODA se také zabývalo časováním jednotlivých kroků ve věci reformy územně správního členění. ODA v tomto smyslu vyzvala své zástupce ve vládě a v parlamentu, aby se zasadili o urychlené řešení celé záležitosti.

SDL k Polsku

Praha-Arteria-"Ať se v Polsku v neděli stalo cokoliv, stálo se tak ústavně, zákonně a legitimně. Velmi výraznou porážku utrpěly nepochybně fundamentalismy všech směrů a kategorií," řekl člen předsednictva SDL profesor Zdeněk Masopust. Pro levici v naší zemi to znamená, podle jeho slov, že se musí zbavit jakéhokoli fundamentalismu, vypjatého ideologizování a setrvání na překonaných pozicích.

Federální poslanci nesmú do NR SR?

Bratislava-Arteria-Počas dnešného rokovania NR SR vyzval poslanec HZDS Tibor Kuzbert predsedajúceho schôdže, aby vyzval bývalého poslanca Federálneho zhromaždenia a podpredsedu KDH Ivana Šimku z KDH, aby opustil rokovaciu sálu.

Vo svojom liste predsedovi NR SR Ivanovi Gašparovičovi, v ktorom I. Šimko protestuje proti zabráňovaniu prístupu riadne zvoleným poslancom do rokovacej miestnosti, uvádza: "Pána poslanca Kuzberta, prosím informujte, že chápem jeho strach z mojej prítomnosti. Naozaj sa však nemusí báť, nemám v úmysle mu ubližovať."

Zahájení 2. vlny kupónové privatizace

Praha-Arteria-Ministr pro správu národního majetku a jeho privatizaci Jiří Skalický oznámil, že v úterý 28.9. budou na všech poštách k dispozici seznamy podniků, zařazených do druhé vlny kupónové privatizace. Jedná se o 770 podniků v hodnotě 145 mld. Kč. 60% podniků je z resortu ministerstva průmyslu, 20% spadá pod tzv. ostatní výrobu a 10% je z resortu ministerstva zemědělství. V případě resortu ministerstva zemědělství se jedná o zpracovatelské podniky. Po ukončení druhé vlny budou zprivatizovány téměř všechny podniky s účetní hodnotou vyšší než 100 mil. Kč.

30.9.93

Four Seasons v Praze

Praha-In-Smlouva mezi hlavním městem Prahou a kanadskou společností Four Seasons o výstavbě luxusního hotelu na Alšově nábřeží bude pravděpodobně podepsána do konce října letošního roku.

Doktorát umění

R. Firkušnému

Brno-In-Janáčkův žák a světově proslulý pianista Rudolf Firkušný bude jako první osobnost v historii českého uměleckého školství oceněn čestným doktorátem umění. Tento titul mu udělí Janáčkova akademie múzických umění u příležitosti mezinárodního hudebního festivalu Moravský podzim 7. října v sále Zemské sněmovny v Brně. V předvečer udělení doktorátu vystoupil Rudolf Firkušný v Janáčkově divadle. Při své návštěvě Brna před dvěma lety byl Firkušný poctěn rovněž čestným občanstvím tohoto města.

Matica slovenská žahuje M. Duraye

Bratislava (il) - Kulturní organizace Matica slovenská podala podnět Generální prokuratuře SR na trestní stíhání předsedy opoziční strany Soužití Miklóse Duraye. Podle Matice slovenské Duray svým výrokem, že "Jozef Čiger Hronský byl také válečným zločincem," urazil nejen Matici slovenskou, rodinu J. Hronského, slovenskou veřejnost, ale i představitele SR (mj. M. Kováče a V. Mečiara), kteří 8. srpna letošního roku byli přítomni znovupohřbení J. Hronského. M. Duray nám řekl, že krok Matice slovenské ho sice překvapil, ale myslí si, že k procesu nedojde, protože si nedokáže představit, že by prokuratura podnět na trestní stíhání brala vážně. J. Hronský byl v době existence Slovenského státu správcem Matice slovenské, je zapsán na listině komise Spojených národů pro válečné zločiny pod číslem A/44, pořadové č. 85. J. Hronský zemřel v Argentíně, kam po válce uprchl před soudem přes Řím.

Na Slovensku pracuje přes tisíc občanů ČR

Bratislava-In-Uřady práce České republiky registrovaly k letošnímu 30. červnu 23 002 občanů Slovenska zaměstnaných v ČR, což je proti prvnímu čtvrtletí o 1267 osob více. Nejvíce - 9251 - slovenských občanů je zaměstnáno v severomoravském kraji. Ke stejnému datu evidovaly slovenské úřady práce 1190 občanů ČR zaměstnaných na Slovensku.

Koncem roku budou uprchlíci tvořit dvě procenta obyvatel

Praha-mfd-iv - Do konce tohoto roku bude počet přistěhovalců tvořit až dvě procenta obyvatel České republiky. V západoevropských státech se jejich počet pohybuje mezi jedním až deseti procenty. Uvedl to včera v parlamentu náměstek ministra vnitra Martin Fendrych. Podle něj v souvislosti s rozpadem federace opadla migrační vlna ze Slovenska, do konce června požádalo o české státní občanství 158 tisíc Slováků. K letošnímu 30. červnu je na českém území evidováno 110 045 přistěhovalců. V uprchlických táborech žije nyní 1377 osob, z nichž je nejvíce Bulharů, jejichž počet prudce vzrůstá. Podle Fendrycha se na tom významně podílí bulharské cestovní kanceláře, které masově převážejí bulharské muslimy pod záminkou výhodného zaměstnání v České republice.

Železniční stanice na Moravě má po 70 letech český název

Javorník-mfd-Železniční stanice Vrbovce v okrese Hodonín změnila slovenský název na český Javorník nad Veličkou. Jak uvádí hodonínský tisk, z okruhu tak zmizela jedna letitá rarita, kdy nádraží bylo pojmenováno po obci ze sousední země. Nelogický stav trval od druhé poloviny dvacátých let tohoto století. Nádraží neslo název pět kilometrů vzdálených slovenských Vrbovic a snad jediným argumentem byla skutečnost, že jej nejvíce používali obyvatelé této slovenské obce.

Nejčastěji alkohol

Praha-mfd-Alkoholické nápoje jsou pravděpodobně našimi nejkvalitnějšími výrobky, protože označení Czech Made zatím získala ze šesti výrobků dvě piva a jedno šampaňské víno. Kromě Radegastu, Plzně a sektu Venuše pak dostaly šanci chlubit se nálepkou Czech Made dětská výživa Balú, digitální váhy Dimo 160 a elektrická pec Calor K. Alkohol tedy získal polovinu.

THE STAFF OF
THE BERNARD BETEL CENTRE FOR CREATIVE LIVING

cordially invites you
to attend

AN ELEGANT "CHAMPAGNE EVENING"

to be held on

SUNDAY, OCTOBER 24, 1993

AT 6:00 P.M.

at the Dynasty Star Restaurant
1600 Steeles Avenue West

THE EVENING WILL FEATURE

A LAS VEGAS SHOW
FULL DINNER
AUCTION
DANCING TO A LIVE BAND
DOOR PRIZE

This fundraising event is co-sponsored
by the Dynasty Star Restaurant and
the Staff of the Bernard Betel Centre for Creative Living

Please call 225-2112 to reserve tickets (\$30.00 each)

A \$10.00 tax receipt will be issued
with every ticket purchased

V sobotu 23. října 1993 v 18 hodin pořádá Klub Moravan Moravsko-slovácké hody

85 Christie St.
(Bloor St. W a Christie)

Hraje známá kapela Karla Bínovce z Montrealu

Vstupné 16 \$ Občerstvení Program Tombola

1.10.93

Vláda chce mít vyšší platy

Praha-mfd/v-Vláda v návrhu rozpočtu na příští rok předpokládá valorizaci platů svých členů, prezidenta a viceprezidenta. Nejvyššího kontrolního úřadu, Premiérův plat se má zvýšit z 31 tisíc na 38 500 korun, místopředsedům vlády z 29 na 36 tisíc, ministrům a prezidentovi NKÚ by se měl upravit z 25 na 31 tisíc, viceprezidentovi NKÚ z 23 na 28 500 korun. Valorizace je odůvodněna očekávaným růstem mezd. Tato pasáž rozpočtu vyvolala odpor opozice, jejíž zástupci proto na jednání organizačního výboru protestovali proti zkrácení lhůty diskuse parlamentu k rozpočtu.

Stará koruna opustila měnu

Praha-mfd-Po 37 letech přestaly včera platit korunové mince - nejstarší platidlo v České republice. Od roku 1956 mincovny vyrazily kolem 400 milionů kusů těchto mincí charakteristických obrazem ženy sázející lípu.

Zabitý taxikář pohřben

Praha-mfd-Pohřben 24letého řidiče taxislužby, který byl minulý týden smrtelně zraněn svým kolegou na stanovišti u sochy sv. Václava na Václavském náměstí, se včera konal ve velké obřadní síni strašnického krematoria v Praze. Obřadu se účastnilo asi 200 osob, z toho velké množství taxikářů. Celá událost proběhla v klidu. Ve čtvrtek 23. září kolem poledne na stanovišti u sochy sv. Václava jeden z taxikářů po ostré výměně názorů fyzicky napadl svého kolegu. Ten se zastával zákaznice, kterou útočník předtím odmítl svést na Vinohrady s odůvodněním, že je to pro něho nevhodné.

V Praze letos již 43 vražd

Praha-mfd-Od začátku letošního roku bylo v Praze spácháno 43 vražd, přičemž 25 z nich se policistům již podařilo objasnit. Za celý loňský rok policisté zaznamenali v hlavním městě 46 vražd. Letos se v Praze stalo také 602 loupeží. Z tohoto počtu bylo zatím objasněno 138.

2.10.93

Stav J. Háška se nezměnil

PRAHA-mfd/li-Kanadský novinář českého původu John Hášek, který byl koncem června těžce zraněn v západní Bosně, se dosud neprobral z bezvědomí.

I po třech měsících péče na anesteziologicko-resuscitačním oddělení pražské vojenské nemocnice, kde je napojen na umělou plicní ventilaci, zůstává jeho stav velmi vážný. "Od příjmu se prakticky nezměnil," řekl MF DNES primář ARO Bohumil Limberk. Lékaři však přesto stále nevyklučují Háškovu záchranu.

John Hášek utrpěl zhmožděninu mozku, těžké zhmoždění plic a zlomeniny levé stehenní kosti, hrudní kosti a žebra.

Kursový listek

100 Kč	4,68 CDN \$
1 CDN \$	21,34 Kč
100 SK	4,20 CDN \$
1 CDN \$	24,07 SK

Toronto Star: 30. 9. 93

1 CDN \$	21,84 Kč
100 Kč	3,47 US \$
1 US \$	28,86 Kč

KURSY SPORTELEN

Česká spořitelna

100 Sk nákup	80,00 Kč
100 Sk prodej	84,00 Kč

Slovenská spořitelna:

100 Kč nákup	110,00 Sk
100 Kč prodej	120,00 Sk

MFD 24. 9. 93

Rozhovor třetí:**Člena Professional Commanda s časopisem A-kontra**

Praha-Arteria/bob-Na tiskové konferenci, která se uskutečnila 28. září 1993 oznámil šéfredaktor anarchistického časopisu A-kontra Jakub Polák, že se jeho redakci podařilo spojit s příslušníkem bezpečnostní agentury Professional Commanda, která před časem brutálně zasáhla proti fotbalovým fanouškům na stadionu Sparty a v měsíci září jeho příslušník v metru zavraždil 19letého Filipa Vencíka. Jméno příslušníka, který redakci rozhovor poskytl odmítl Jakub Polák zveřejnit s odůvodněním, že v současné době neexistuje žádná právní ochrana svědka.

Tiskové agentuře ARTERIA se podařilo získat kompletní text tohoto rozhovoru, který v příštích týdnech otiskne A-KONTA.

Časopisu se podařilo navázat kontakt s členem neblaze proslulé bezpečnostní agentury. Z jeho výpovědi vyplývá, že agentura a její šéf Mandlík se soustavně dopouštějí závažné trestné činnosti. Některá fakta se nám podařilo ověřit i z jiných zdrojů a vše nasvědčuje tomu, že informace, které nám poskytl jsou pravdivé. Jeho výpověď je natočena záznamem, že lze očekávat snahu nepohodlného svědka umlčet. V zájmu jeho bezpečnosti časopis A-KONTA některá fakta, která by mohla vést k jeho identifikaci pozmenil a nebo zcela vypustil. Zveřejňujeme tu část rozhovoru, která hovoří o poměrech v této agentuře. Časopis vynechal také ty části, kde se hovoří o stopách vedoucích k dalším rozsáhlým oblastem trestní činnosti a které vyžadují další pátrání a ověřování.

Otázka: Jak se člověk dostane ke Commandu?

Odpověď: Nejlepší je mít kamaráda nebo známého, který tě doporučí. Pak záleží na tom, jestli se při zkoušce zamlouváš Mandlíkovi.

Otázka: Jak vypadá taková zkouška?

Odpověď: Zkouší se fyzická kondice, děláš kliky a sklapovačky, střelíš se z pistole. Nejdůležitější částí zkoušky, které je Mandlík osobně přítomný je zápas, boj. To tě postaví proti misru v thajském boxu a ty se musíš bránit i útočit. Děláš, co můžeš, dokud si Mandlík neudělá na tebe názor a nefekne dost. Když se mu nelíbíš máš smůlu. Když jseš mu nesympatický, nechá tě pěkně zmlátit. Když jseš skinhead, je to velká výhoda. Naopak vím o případu, kdy stačila jenom zmínka o nováčkovi od jednoho z mých kolegů: "Toho znám, to je blbec," a Mandlík nechal nešťastného uchazeče zmlátit tak, že ho nechali vynést.

Otázka: Jak vypadá psychologický test?

Odpověď: Dají ti papír asi s padesáti otázkama. Je jasné, že oficiálně má být cílem dotazníků vyloučit lidi příliš agresivní. Otázky jsou ale dost průhledné. Měl jsem pocit, že celý test se nebere příliš vážně, že je to pouhá formalita.

Otázka: A co trestní rejstřík?

Odpověď: Tak to už je úplná sranda. Výpis z rejstříku nemusíš vůbec mít, stačí, když prohlášíš, že jseš čistý. Vím o lidech, kteří byli odsouzeni za násilné trestné činy, za loupežné přepadení a přesto u Mandlíka slouží. Na tom, co jsi dělal předtím prakticky nezáleží - je to prakticky jak v cizinecké legii - není důležité, co máš na svědomí, hlavně, že jsi ochoten poslouchat rozkazy.

Otázka: Když jsi přijat, jak je to s výbavou a výstrojí?

Odpověď: Služební zbraň nedostaneš. Mandlík ti zařídí zbrojní pas - jako bývalý major StB má stále dosti známých u policie, dostaneš ho takřka na pokání. Pistoli si musíš koupit svoji. Pokud nemáš peníze, ochotně ti půjčí - až 20 000,- Kč, které ti pak srubává z platu. Podobně je to se psy. Když ho potřebuješ k výkonu služby, musíš si ho koupit a starat se o něj sám doma.

Otázka: Nebojí se půjčovat peníze?

Odpověď: Dostaneš varování: "Máme lidi, kteří když bude třeba, tak si tě najdou a vymlátí to z tebe!" Půjčení peněz má pro něj taky pak tu výhodu, že lidem zpravidla nezbude nic jiného, než vydržet alespoň tak dlouho, než půjčku splatí.

Otázka: To je tak velká fluktuace?

Odpověď: Hodně lidí se hlásí, ale hodně jich také odchází, nováčci to nemají lehké, mazáctví jenom kvete, dále se drží jen pár "šlounů".

Otázka: Kolik lidí zaměstnává agentura?

Odpověď: Když jsem nastoupil, bylo to zhruba 60 kluků a 10 holek. Pak snížil platy z 45 korun na hodinu na 35 Kč, takže přibýlo holek, těch je teď asi 25 a kluků 45.

Kromě toho je tu to, čemu Mandlík říká "moje parta". Je to asi 20 lidí, kteří nejsou zaměstnanci agentury a Mandlík je svolává, když počítá s nějakým razantním zásahem. Jsou to samý tvrdí bouchači, lidi, kteří ovládají karate, thajský box apod., řada z nich je z jiných agentur. Ze skladu dostanou uniformu, místo obušku násady od knumpáčů a jdou na věc.

Otázka: Vše o nějakém konkrétním případě, kde byla tahle parta použita?

Odpověď: Třeba při známém zásahu na Spartě. Na ploše byli jenom čtyři naši zaměstnanci, ostatní to byla Mandlíkova parta.

Otázka: Jak vypadá běžná služba?

Odpověď: Vedle takovýchto velkých akcí jako jsou fotbalové utkání a různé koncerty, děláme pořádkovou službu pro řadu objektů v Praze - Obecní dům, holešovickou tržnici, Dům módy, Casino atd. Člověk běžně odslouží na 300 hodin měsíčně za 9000 čistého. Líp jsou placení ti, co slouží jako vyharžovači v různých nočních podnikcích, klubech a diskotékách. Teď si nás chce prý najmout jeden ze šlechtických zlatokopů (podle vyjádření J. Poláka, jde o Sládkovu republikánskou stranu, pozn. aut.). Drží se služba na centrále i 72 hodin v kuse.

Otázka: To je přece proti zákoníku práce?

Odpověď: Tady se s... na jiné věci než jen na zákoník práce. Kluci třeba z nudy, aby se odreagovali, střelí si oštěpy. Když se pohádají, je to docela horor. Utulal se případ zastřeleného, prý sebevraždy - pravou rukou do levého spánku. Nebo jiná věc, jako zaměstnanci nemáme žádné pojištění. Když dojde ke škodě, musíme všechno platit. To se teď stalo jedné holce, která hlídala v tržnici - vykradli stánek a po ní teď chtějí, aby všechno zaplatila. Další případ - podle zákona máme jen velmi omezené pravomoci, neměli bychom např. ani přikládat pouta. Mandlíkovi instrukce jsou: "Zadržet, přepoutat, zmlátit, dokopat, pak teprve zavolat policajty!"

Otázka: Jaký je Mandlík jako šéf?

Odpověď: Vládne tvrdou rukou - doslova. Rána pěstí do obličeje, kopanec, to jsou běžné metody, kterými si sjednává pořádek a respekt. Prostě vůdce vlčí smečky, který vládne právem nejsilnějšího. Věty typu "co na mne čumíte" patří k těm nejsilnějším. Oblíbeným řečením je: "To je vyříz!" Tady se projevuje dlouholetý návyk na deformovanou mluvu policejních protokolů a úředních spisů, opatřených razítky jako TAJNĚ a VYŘÍZ (vyřízeno). Z toho se dokonce stala Mandlíkova přezdívka. Takže: "Bacha, jde sem Vyříz!"

Otázka: Jaké má tento starý estébák vztahy s dnešní policií?

Odpověď: Má evidentně stále dobré konexe. Kluci vědí, že v něm mají stále mocného zastávce a tak si lajzou nejen drobné přestupky, jako že sem tam někoho zmlátí, nebo nějakou tu černou, jako vymáhání dluhů apod., ale klidně si dovoli i servat s uniformovanými policajty. Známý je případ ze Sparty z utkání s Itálií, kdy se naši lidé porvali s ROZOU (rota rychlého zásahu). Jinak s lidmi z těchto zásahových jednotek udržuje dobré styky - jeho "partu" trénuje Ježek z ROZY. Tento dokument získala ARTERIA na tiskové konferenci A-kontra.

005 — Institutions**České velvyslanectví**

Czech Embassy
541 Sussex Dr.
Ottawa, Ont. K1N 6Z6
Tel.: (613) 562-3875
Fax: (613) 562-3878

Slovenské velvyslanectví

Slovak Embassy
50 Rideau Terrace
Ottawa, Ont. K1M 2A1
Tel.: (613) 749-4442; 749-4450;
Obch. zast.: 749-3178; Fax: 749-4989

Český konzulát v Montrealu

Czech Consulate in Montreal
1305 Ouest Avenue des Pins
Montreal, Que. H3G 1B2
Tel.: (514) 849-4495
Fax: (514) 849-4117

Český konzulát ve Vancouveru

Czech Consulate in Vancouver
Tel.: (604) 661-7530

Informační a imigrační středisko ČSK

740 Spadina Ave.,
Toronto, Ont. M5S 2J2
Tel.: (416) 925-2241

Masaryk Memorial Institute Inc.

450 Scarborough Golf Club Rd.,
Scarborough, Ont. M1G 1H1
Tel.: (416) 439-4354

Masarykova doplňovací škola

Sobota: 12:30 - Opět v září
Brockton High School
90 Croatia St., Toronto
Informace: L. Čarková: 536-5342

Scarborough: Cornell Jr. Public
School, 61 Holmfrith Terrace
Informace: Ž. Žilová: 439-4354.

Knihovna na Masaryktownu

Pondělí a pátek: 15:00-18:00
středa: 15:00-21:00,
sobota: 10:00-12:00.
Tel.: 431-9477

Překlady, tlumočení konzultace jazyková výuka**Eva Mesticová**

Tel.: (416) 921-5788
Fax: (416) 922-8786

010 — Financial

CZECHOSLOVAK
(TORONTO)
CREDIT
UNION LIMITED

KAMPELIČKA

740 Spadina Ave.
Toronto, Ontario
M5S 2J2
Úřední hodiny:
Pondělí, čtvrtek a pátek
10:00-19:00
Úterý, středa
10:00-17:00
sobota
10:00-14:00

013 — Business

Firma ABE

vyvinula
dvanáct nových typů
českého písma pro
mikropočítače Macintosh
(6x postskript) - česká
klávesnice. Slovenština
přes překladač (op-
tion). Volejte: 530-4222
nebo pište:

Aleš Březina,
ABE, P.O. Box 176,
Station "E", Toronto,
M6H 4E2.

Čs. Atény
Čs. Bookman,
Čs. Ženeva
Čs. Helvetica,
Čs. Londýn,
Čs. New York
Čs. Palatino,
Čs. Times, Čs. Zapf.,
Čs. Bookman-Bold,
Čs. Ženeva-Bold

ABE

Elektronická počítačová
tiskárna sazba v 11 jazycích
na počítači.

Manuelní sazba
v češtině a slovenštině.
Pouze z perfektních strojopisů!
Tel.: (416) 530-4222
P. O. Box 176, Station "E"
Toronto Ont. M6H 4E2

Canada-Czech Chamber
of Commerce
Canada-Slovak Chamber
of Commerce

**Kanadsko-česká
obchodní komora
Kanadsko-slovenská
obchodní komora**
Najdete nás na adrese
Exchange Tower
2 First Canadian Place
14th Floor
(P.O. Box 198)
Toronto, Ont.
M5X 1A6
Tel.: (416) 367-3432
Fax: (416) 367-3492

030 — Medical

Petr Munk

B.Sc.D.C.
Chiropraktik

1552 Bloor
St. W.
Toronto, Ont.
Ordinační
hodiny:
Pondělí-
pátek
10:00-19:00

Tel.: 533-0005

Rozhovor čtvrtý:**Mladé fronty Dnes s prezidentem ČR V. Havlem o jeho soukromém majetku**

P r a h a - Majetek a peníze jsou velkým tématem dneška. Kde kdo o nich mluví a kde kdo chce vědět, kolik jich kdo má. Je těžké odhadnout, zda oprávněně. Na druhé straně je snadné odhadnout, že právě soukromý majetek zejména osob působících v politice a cestě, jak byl nabyt, mohou být a stále častěji jsou ohniskem afér. Otevírá před veřejností nejen svůj účet politický, ale také soukromý u nás stále ještě není zvykem.

Myslíte si, pane prezidente, že požadavek veřejnosti znát například vaše majetkové poměry je oprávněný?

Domnívám se, že veřejnost má právo znát majetkové poměry politiků. V některých demokratických zemích je dokonce jejich povinností zveřejňovat o svých majetkových poměrech vše, včetně svých daňových přiznání. Myslím, že by neškodilo, kdyby se něco podobného stalo zvykem u nás.

Beru vás za slovo: za komunistické éry jste byl podezříván, že váš vzor proti komunismu měl jediný účel: navrácení rodinného majetku. Vy jste tvrdil, že o rodinné podniky a podnikání vůbec nemáte zájem. Majetek po předcích jste však v restituci přijal. Cítím v tom rozpor.

Spíš než rozpor bych to nazval paradoxem. Nezměnil jsem se totiž já, ale změnil se můj osud. Na navrácení našich podniků jsem skutečně nikdy nepomyslel, nikdy mne nenapadlo, že by se nám vrátit mohly, a pokud mne to napadlo, naprosto jsem nevěděl, co bych si s nimi počal. Nakonec se to stalo. Takové paradoxy mne provázejí celý život.

Restituci jste přece mohl odmítnout?

Teoreticky jsem mohl samozřejmě říci, že nic nechci, prakticky však by takový postoj byl z různých důvodů dost nesmyslný. Především nejsem jediným dědicem rodinného majetku a nemohl jsem tudíž vystupovat za celou rodinu, natož ji nutit, aby nechala rodinné podniky státu. Kdybych se vzdal jen svého nároku a ponechal celé břímě odpovědnosti na svém bratrovi jako druhé "oprávněné osobě", a sám se tak z této odpovědnosti vyňal, nebylo by to příliš čisté a rozhodně by to nepůsobilo věrohodně, navíc bych se tím zbavil práva spolurozhodovat o tom, kdo zdědí rodinné podniky po nás. Svou roli při mém rozhodování i při rozhodování mého bratra hrálo i to, že podniky Lucerny a Barrandova byly v tak neúspěšném stavu, že je mohla zachránit jen co nejrychlejší privatizace, a tou byla v té době právě restituce. Zdálo se mi také, že by nepůsobilo dobře, kdybych se jako prezident takto zachoval: vlastně bych tím nepřímo zpochybňoval sám princip restitucí, pro něž se rozhodl parlament ve snaze napravovat chyby minulosti. Nemohl jsem také pominout svůj pocit určité odpovědnosti k dluhu, s nímž spojili moji předkové svůj život. Ale i kdybych ji nepocítoval, bezjak bych ji před veřejností nesl.

Co se děje s restauračními podniky Barrandova a Lucerny dnes a co s nimi bude v budoucnu?

Především jsou příslušné budovy ve stavu téměř havarijním, připravuje se proto jejich obsáhlá rekonstrukce a hledá se partner, který by byl této investici schopen. Půl těchto majetků patří dnes mně a půl mé švagrově. Jejich správa a hospodaření jsou prozatím svěřeny společnosti s r. o. Lucerna a Barrandov, jejímiž společníci jsou má švagrová a má žena. Není to pocho- pitelné řešení dobré, je veskrze provi-

zorní, neboť jde o pozůstatek z jakési "revoluční" vývojové fáze. Brzy bude všechno, doufám, jinak. Nedávno jsme totiž založili s mou ženou vlastní společnost s r. o., která by neměla vůbec podnikat, ale pouze spravovat a zčásti přímo vlastnit veškerý majetek můj a mé ženy. To znamená nejen mou část Lucerny a Barrandova a vůbec restituovaného majetku, ale i to zbývající, to jest především vilu, kterou jsme koupili, a Hrádeček. Tím by se náš veškerý majetek dostal tak říkajíc pod jednu střechu a do správy profesionálů.

A nezabývá vás to vlivu na to, co se bude v Lucerně dít?

Představuji si, že bych jen občas dal nějakou všeobecnou směrnicí, např. že si nepřeji, aby v Lucerně byla jen samá kasína. Ukolem mě společnosti by tedy de facto bylo, aby postupně všechny majetek, který nebudu bezprostředně užívat, někomu dlouhodobě pronajala nebo prodala. Něco se chystám i věnovat. Potřebu vlastní cokoliv jiného, než co užívám, nepocítuji. Pocítuji pouze povinnost postarat se, aby to bylo v dobrých rukou.

Komu byste chtěl pronajmout Lucernu a Barrandov?

O ty se dnes stará hlavně moje švagrová. Jakmile by se vlastníkem mé poloviny stala má společnost, začala by ihned s mou švagrovou jednat. Jedna z možností je, že by můj díl dlouhodobě pronajala jí, aby to všechno mělo jediného pána, a ona by pak byla partnerem dalších subjektů, které by se podílely na rekonstrukci a případně i hospodaření těchto podniků. Ale jsou i jiné možnosti, například založit akciovou společnost, jejímiž akcionáři by byla má švagrová, moje společnost s r. o. a eventuálně i další firmy nebo banky, které by investovaly do rekonstrukce. Vymyslet nejlepší řešení, které by vedlo nejen k brzké záchraně těchto jedinečných pražských podniků, ale i k obnově specifické společenské a kulturní funkce, kterou mívaly, není vůbec jednoduché. Jde o vysoce odbornou věc. Existuje dost odstrašujících příkladů, jak mohou restituční špatně naložit s majetkem, který jim připadá. Už proto, ale i z jiných důvodů se chci veškerému konkrétnímu rozhodování co nejvíce vzdát, vše nechat na odbornících a sám si ponechat jen právo jakési globální ideové supervize. Ze své spoluodpovědnosti za osud rodinných podniků se prostě vyvléci nemohu, tím spíš, že to byl, jak jsem už řekl, jeden z důvodů, proč jsem vůbec restituovaný majetek přijal.

Jak jste nakládal s vaší částí výnosů Lucerny a Barrandova?

Určitě peníze jsem potřeboval na koupi naší vily. To byla první částka těchto výnosů, které jsem přijal pro sebe. Předtím jsem všechny své zisky formou půjčky dával společnosti Lucerna a Barrandov na její investice, především na ty, které souvisejí s hledáním partnera pro rekonstrukci a její přípravou, jako je zaměření budovy a stovky jiných věcí.

Koupě vily pobíží Hradu vyvolá velkou pozornost nejen proto, že si dům pořizoval prezidentský pár, ale také proto, že byla velmi drahá. Proč jste si vlastně tuto vilu koupil?

Byt, v němž jsme se ženou bydleli, nám byl stále těsnější. Dům na nábreží je navíc před rozsáhlou rekonstrukcí. Tak jsme se před časem rozhodli, že si seženeme něco většího. Veřejnou osobou budu zřejmě až do konce svých dnů, bez ohledu na to, jak dlouho budu zastávat svůj úřad. Musím být schopen

přijímat v důstojném prostředí různé významné návštěvy, musím mít svůj minimální sekretariát, má žena má svou práci a vlastní veřejný život, proto i ona potřebuje více prostoru, než měla dosud. Původně jsem se domníval, že to vyřeší prostě větší byt. Na radu přátel jsem se však posléze přiklonil k myšlence vlastního domu.

Nebudete se v tak velké vile cítit ztracení?

Vila, kterou jsme koupili, není přemrštěně velká, má tak říkajíc lidská měřítka a zároveň splňuje všechny prostorové a jiné nároky, které máme. Nestála tolik, kolik tvrdily noviny, ale je pravda, že byla velmi drahá. Na druhé straně jako člověk, který dům shání přes rok, vím, že ta cena odpovídá současné úrovni tržních cen nemovitostí v Praze. Tyto ceny nepochybně časem klesnou, ale já nechci čekat několik dalších let a prodávat tím naše provizorní bydlení ve státní rezidenci na Hradě. Necelé dvě třetiny ceny jsem zaplatil z úspor vzniklých mou celoživotní literární činností, asi třetinu jsem si vypůjčil a zbytek jsem zaplatil z výnosů Lucerny a Barrandova.

Které další majetky vám byly vráceny kromě Lucerny a Barrandova?

S mým bratrem dnes vlastníme ještě dům na Rašínově nábřeží, vilu po našem strýci na Barrandově, kde je dnes rezidence argentinského velvyslance, jednu třetinu vily ve Zlíně po naší matce, různé parcely a vzácné umělecké sbírky po našem dědečkovi. Dohodli jsme se, že své poloviny tohoto vlastnictví od sebe nějak rozumně oddělíme - jde o takzvané zrušení spoluvlastnictví a vzájemné vypořádání - abychom mohli každý se svou částí dědictví nakládat po svém. Já bych asi, půjde-li to, většinu tohoto majetku postupně prodal - musím splácet dluh na vilu, něco bude stát její úprava a zařízení, jakož i pozdější provoz. Kdyby mi případně umělecké sbírky, jejich většinu byci zřejmě věnoval státu.

Utratíte svůj prezidentský plat?

Snažím se přísně oddělovat výdaje, které vyplývají z toho, že zastávám svůj úřad, a které bych neměl, kdybych ho nezastával, od těch ostatních. Na tyto výdaje a na naše normální živobytí spotřebuji ovšem jen část svého platu. Zbytek každoročně rozdávám na různé humanitární a kulturní účely. Ty peníze prostě nechápu jako úplné své, daňoví poplatníci platí za výkon mé funkce, a nikoliv za to, co s ní nesouvisí. Rovněž všechny finanční částky spojené s cenami, které dostávám, dávám na různé nadace. Je to v úhrnu dost peněz, například jen poslední cena, kterou jsem dostal v Řecku, byla spojená s částkou 100 000 dolarů. Dám ji na rozvoj Pražského hradu, i když mne nepotěšilo, když se přitom scvrkne téměř na polovinu, neboť ceny podléhají dani z příjmu jako kterýkoliv jiný příjem.

Jste zřejmě prvním z českých politiků, který otevřel veřejnosti svoji peněženku. Není to tak trochu výzva pro ostatní?

Ambice posloužit jako příklad ostatním není hlavní příčinou toho, proč se nezdráhám mluvit o svém majetku. Tou je prostě potřeba pravdivě informovat ty, kteří se o to zajímají a případně mají o mém majetku a mém vztahu k němu různé falešné či popletené představy.

Ptala se
MARCELA PECHÁČKOVÁ

4.10.93

Ludia nie sú pripravení na pravicovo-konzervatívny model

Bratislava-Arteria-Styri roky po revolučných zmenách sľukazuje, že ľudia nie sú dostatočne pripravení na tvrdý pravicovo-konzervatívny model ekonomickej reformy, uviedol dnes na tlačovej besede prvý podpredseda Sociálnodemokratickej strany na Slovensku Jaroslav Voľt. Občania postkomunistických štátov podľa neho nie sú odolní voči národnostným a náboženským konfliktom a preto vzniká živná pôda pre extrémistické sily a populistické osobnosti, čo sa odrazilo aj na súčasnej situácii v Rusku. Na vládnej zodpovednosti by sa preto mali podľa J. Voľta podieľať jasne definované politické subjekty, ktoré sú schopné zabezpečiť politickú demokraciu a pluralitu, európsky štandard trhovej ekonomiky a kľasť pritom dôraz na to, aby bola transformácia sociálne ušľachť.

KAN-situace v Rusku je mementom pro českou politickou scénu

Praha-Arteria/bob. "Vyprovokování ozbrojených srážek v Moskvě je posledním pokusem militantních komunistů odvrátit vývoj směřující k demokratizaci Ruska. Chování Sovětů, co by militantní nomenklatura, je mementem i pro naše poměry," prohlásil na tiskové konferenci předseda politické komise KANu Ing. Antonín Dušek. Podle jeho slov naše nomenklatura, díky naprostému rozbednému přístupu k její likvidaci, se sice takto neprojevuje a zřejmě to nemá ani v plánu, ale její činnost "metodou tichého prosazování k moci a majetku" zaznamenala významné výsledky, uvedl Antonín Dušek. A. Dušek k této problematice dodal, že celý východní blok států nyní prožívá období tání mezi perestrojkou a skutečnou demokracií s definitivní porážkou komunistů. "Proto je zřejmé, že politika KANu nemá zdaleka odzvoněno", konstatoval A. Dušek.

Stanovisko Ministerstva zahraničních věcí k vývoji v Moskvě

Bratislava-Arteria/Ministerstvo zahraničních věcí Slovenské republiky so znepokojením sleduje vývoj udalostí v Moskvě, ktoré prerastajú do ozbrojenej konfrontácie.

Vývoj súčasnej situácie v Moskvě potvrdzuje, že demokratizačný proces v Rusku je mimoriadne zložitý a naráža na množstvo prekážok, vzbudzujúcich obavy o stabilitu v tejto časti sveta.

Ministerstvo zahraničných vecí SR vyjadruje presvedčenie, že reformným silám na čele s prezidentom Jelcinom sa podarí v krátkom čase zvládnuť kritickú situáciu, obnoviť poriadok a zabrániť zbytočnému krviprelievaniu.

Čeští občané v pořádku

Moskva-čtk-fmzv. Podle postupných zpráv jsou čeští občané žijící v ruské metropoli v pořádku. Sdělo v pondělí po polední místního času české velvyslanectví. Bezpečnostní situace v okolí úřadu a obytného komplexu, které jsou nedaleko tvrzké třídy a zhruba dva kilometry od parlamentu, hodnotí velvyslanectví jako normální.

MOZOGÁNĚ

Příčinou výsledku voleb v Polsku je podle Václava Klause jednoznačně slabina polské pravice: „Mohu říci s ironickou nadsázkou - nemají tam ODS.“ (MF-Dnes 21.9.93)

Rozhovor pátý: Daniel Stroj opět na straně prohrávajících

Exilových básníků je hodně, ale pouze (pokud vím) dva, Daniel Stroj a Jiřina Fuchsová zasvětili svou vydavatelskou činnost převážně poezii. Daniel Stroj však také po léta vydával literární časopis *Obrys*, kterým se pokoušel bořit hráz mezi domovem, mezi undergroundem a oficiální literaturou, mezi tím co bylo dovolené a tím co dovolené nebylo. Ve své vydavatelské činnosti nepřestal ani po listopadu 1989. Vydal několik knížek autorů, pro které je v současnosti těžké publikovat. Nyní chystá knížku *Co jsem chtěl říci, říkám...* Jedná se o sebrané rozhovory, které Daniel Stroj poskytl českým a slovenským novinám v letech 1985-1993.

Jednou se Václav Klaus rozčilil a křičel na představitele opozice: „Jakým právem se vy zastáváte lidských práv...“ A lid hospodský si pochvaloval, jak to Václav Klaus pěkně řekl. Nesměle jsem tehdy namítl, pokládaje se za jednoho z nich, že představitel opozice se může zastávat lidských práv, protože se jich zastával i před listopadem 1989, o čemž svědčí jeho podpis na dokumentu *Několik vět*. Václav Klaus se podobným podpisem vykáznat nemůže. Můj argument zůstal v hluk v místní restauraci.

Daniel Stroj se tedy může zastávat těch, kteří jsou podle jeho názoru utlačováni. Může, protože to dělal vždycky. Činí tak i v této knížce. Mys s ním můžeme souhlasit, můžeme s ním nesouhlasit, ale měli bychom jeho argumenty vyslechnout. A pokud by si chtěl někdo objednat Strojovu novou knížku, která má v těchto dnech vyjít, může napsat na adresu: Daniel Stroj Verlag, Max Wöner Straße 31, D-80995 München. Kniha *Co jsem chtěl říci, říkám...* má 160 stran a stojí 30 DM (asi 24 kanadských dolarů). Daniel Stroj poskytl Satellitu dosud nepublikovaný rozhovor, který s ním udělal Dominik Černý a kterým bude kniha uzavřena. Rozhovor přinášíme v nezkráceném znění tak, jak nám byl zaslán.

abe

Již od začátku roku se mě přátelé vpiávají, jak hodlám oslavit abrahamoviny; jestli v Praze nebo v Mnichově, jestli jenom rozjímáním při láhvi červeného vína anebo také nějakou novou knižkou...

Zatím ne pokaždě, při každém tom ptaní, při každém dopise; není mi ta příležitost padesátin zrovna po chuti! Platné mi to ale stejně moc není, proti letopočtu nic nezmohu. Mezitím se také měsíc narození kvapem blíží a budu si muset zvyknout, že jsem padesátník.

Knižku veršů jsem vydal koncem minulého roku, čtenáři si jistě vzpomínají: jmenuje se *Báz(š)ně*. Recenzi na ni vyšlo nejméně třicet, od nejpozitivnějších až k těm nejzámětlivějším. Je na povážení, jak se dnes názory mohou rozcházet. Ale nejenom na pouhou knížku básní. A nejen recenzentů.

Rozhodl jsem se po úvaze, že padesátiny oslavím přeci jenom další knižkou: tentokrát výběrem rozhovorů, které jsem během let poskytoval různým exilovým a později oficiálním českým a slovenským novinám a časopisům. Mám tak příležitost zprůzračnit vývoj vlastních názorů. A zároveň tam bude všechno včetně toho, co se při jejich publikování „pro nedostatek místa“ muselo vypustit. Docela jednoduše na způsob co jsem chtěl říci, říkám...

DANIEL STROJ, v květnu 1993

S DOMINIKEM ČERNÝM...

Rozhovor pořázený zvláště pro tuto knihu. Uskutečnil se v Mnichově, během července 1993 a jeho titul by mohl znít *Konec všech iluzí*, anebo také — například — *Klausovy opasky z boků sesmekávají se vám do blízkosti bridel*. (Podle jednoho verše z básně *Po čem jste toužili?*, ze sbírky *Báz(š)ně*.)

•• Danieli, jsem tu proti tvým předchozím „zprůzračňákům“ ve výhodě, dal jsi mně všech patnáct rozhovorů, které ten náš v knize předchází, předem přečíst. Nepotvrdilo se mi, čeho jsem se nejvíce obával: že tu vznikne jakási monotónnost ze stereotypu pokládaných otázek a odpovědí na ně. I v odpovědích na opakující se témata dovídá se čtenář pokaždě něco nového. Lze také vystopovat — a to jsi asi chtěl, to byl tvůj záměr — počáteční tvou radost z chystaných změn v naší zemi a velikou naději, přecházející pak rapidně ve stupňující se zklamání a skepsi. V rozhovorech nacházím ale i místa, která do sebe zcela nezapadají a zasluhovala by si bližšího vysvětlení. — Začnu třeba právě jimi: ve většině odpovědí odmítáš další vydávání *Obrysů*, ale v *Rudém právu* ohlašuješ jeho znovunobvení. Dost nejasné se také jeví tvá národní příslušnost...

Hlavně mě těší, že záměr ukázat napřed mou víru v něco lepšího a potom tu deziluzi, je tak očividný. Toho jsem docílit chtěl. A ty dva první — ještě exilové — rozhovory by měly být důkazem, že jsem o změny v Československu, převážně na kulturním poli, po léta usiloval. Na stránkách *Obrysů* jsem předpovídal konec minulého režimu dlouho před devětaosmdesátým. Závažné chyby, kterých se dopouštěl ve vztahu k oběma národům a k disentu, musely vést v nové nasměrované Evropě nutně k jeho zániku. Málokdo moje přesvědčení (ať venku, nebo doma) spolu se mnou sdílel. Šel jsem v úvahách ještě dál a představoval si, že navážeme na dobu obdivuhodné jednoty našich národů, na optimismus šedesátých let. V tom jsem se bohužel zmýlil. Češi a Slováci se bez větších námitek dali napřed připravit o možnost volby integrující prezidentské osobnosti Alexandra Dubčeka, profesionálního politika a člověka, před nímž se hluboce skláněl svět, a potom i o společný stát. Již v příštích deseti letech, v začátku nového století, se bude poukazovat na osudové paralely Dubčkovy a Masarykovy smrti: jak všechno mohlo být, kdyby nebylo jinak...

S *Obrys*em je tomu asi takhle: sám bych se do jeho vydávání nepustil! Ale skupina lidí, která by do té náročné

práce se mnou šla, pořád ještě existuje. Prozatím máme pocit, že doba zcela nedozrá. Víc k tomu neprozradím!

A ptáš se ještě po mém češství a němečtví. Připadá ti asi zvláštní, že ač podle dokladů Němec, tak vehementně se o Čechy beru. Takhle viděno je to ovšem blbost! Mohl bych ti vyjmenovat řadu jmen českého národního obrozenství z minulého a konce předminulého století; mnozí z těch lidí na tom byli stejně. Pocházeli také ze smíšených rodin. Jiní byli dokonce Němci jako polena. Být Čechem, připadá mi, je dnes už spíše věcí osobního přesvědčení, než nějaké rasy. Stejně, jako být třeba Rakušanem...

Rodiče mé matky přišli na Plzeňsko z rakouského Nagelberku, dávno před vznikem republiky. Dědeček — komunist, vlastním jménem Gottlieb, stal se Bohumilem až v půli třicátých let. Z otcovy strany je to o mnoho veselější: do vísky samých Kačerů a Hejráků zavítal jednoho dne černovlasý panáček, oči jako uhel a snědý od hlavy až k patě — a vybral si jednu z těch Kačerových. Příjmení mu komolili postupně do podoby, kterou dneska nesu. Neměl příbuzenstvo; později jsem se dopátral, že mládí prožil v pražském sirotčinci, kde mu bylo předplaceno. Od jedné provdané české zemanky z Lázní Bělohradu a jakéhosi italského grofa, který se do Čech přijel osvěžit.

Narodil jsem se v Plzni a od nejútlejšího dětství žil s rodiči v Praze. Když mně bylo pětadvacet, přijeli do Prahy Brežněvovy tanky. Odešli jsme do Mnichova. Tady v Bavorsku, kde příští měsíc oslavím padesátku, se necítím nijak zle. Bavoři mají s Čechy hodně společného. A zčásti jsou dokonce prokazatelnými potomky Římanů, což je mi také příjemné. Domovem pro mě ale zůstávají Čechy. Píšu česky, považuji se za českého autora.

•• Dost často v rozhovorech vyzdvihuješ německou demokracii. Mluvíš o ní jako o „rozvinuté“, někde jako „do důsledků praktikované“. Můžeš to podrobněji vysvětlit? — A současně mě napadá, když říkáš, že domovem pro tebe zůstávají Čechy: jak se stavíš k současným aktivitám sudetských Němců? Oni také říkají, že jsou tam doma...

Prosímte, budme korektní! Sudetští Němci neříkají, že jsou doma v Čechách, ale v Sudetech. O tom, kde Sudety začínají a kde končí, mají pevnou představu. My to území nalezneme dost přesně zakresleno na starých mapách Protektorátu. Žili tam dobrých sedm set let před vznikem Československé republiky. Němci jsou realisté; také sudetští. Proto aktivity k jejich návratu na původní území zesílily právě v okamžiku, kdy se společný stát se Slováky rozpadl a útvar zvaný odtud Tschechei, oficiálněji Tschechien (zní to jako Čechy-jen), čili Tschechische Republik se stává hospodářsky na Spolkové republice stále závislejší. A to ještě není v provozu ropovod z Ingolstadtu. Ani další chystané mamutí projekty, včetně dálničních komunikací.

Nedovedu si představit, že dnešní Německo, pevně včleněné do Evropského společenství, mělo nejmenší zájem na nějakém násilném vojenském aktu vůči naší zemi.

Spoléhá se plně na sílu kapitálu. To jenom některé militantní, nedomákové kruhy — hlasité, ale menšinové — pobízejí víc vědomě, než nevědomě naši českou domácí ultrapravic, dávají se cestou zbytečných komplikací. Němcům stačí opravdu jenom počkat: sousto už se samo od sebe rozporcovává a do hrdla jim začne sklouzávat hladce. Po znovuvzkříšení české buržoazie a navrácení majetku šlechtě a církvi, příjdou na řadu Sudety.

Vychvaluji-li a dávám za příklad německou demokracii, mám v první řadě na mysli politické uspořádání v této zemi. Poměrnou vyváženost politických sil. Nechybí silná levice, soudnictví je nezávislé a také odhory. Němci si už od počátku nastavili laťku hodně vysoko a neradno ji

Pokračování na str. 8.

5.10.93

Čeští představitelé k situaci v Rusku

Praha-čik-fmzv-Krize v Rusku není bojem o moc, ale o demokracii, řekl novinářům prezident Václav Havel. Podle něho: „Poslední kroky představitelů parlamentu odkryly, kdo vlastně jsou a koho zastupují.“ Havel pokládá události v Rusku za další fázi složitého transformačního procesu. Nedomnívá se, že by situace v Rusku mohla nějak přímo ohrozit bezpečnost v Evropě.

Václav Klaus nepovažuje za nutné v souvislosti s novou situací v Rusku dramatizovat situaci v ČR. Vláda podle jeho slov nezasedá a ani k této problematice zasedat nehodlá, uvedl Václav Klaus v ČT1. Soudí, že v souvislosti s politickou krizí v Rusku by nemělo dojít k událostem, které by ohrozily přímo bezpečnost ČR. Podle jeho slov je současný mocenský boj v Rusku zatím *relativně lokalizován* na několika čtverečních kilometrech v centru Moskvy a zatím nic nenasvědčuje tomu, že by se měl rozšířit na celé území Ruska. České bezpečnostní a zpravodajské služby hodnotí situaci shodně jako vláda a nepříjaly žádné mimořádné opatření, sdělil Klaus.

Ještě ke vzkazu krajanům

Pan dr. Payne doporučuje emigrantům, aby si zlepšili image u české veřejnosti, poněvadž to o jejich činnosti neví, až na ty záporné příklady. Pochybují, že krajské spolky budou mít čas akceptovat návrh dr. Payna, poněvadž jsou zaměstnání důležitějšími věcmi, na příklad sbíráním peněz pro československé univerzity a těžce nemocné děti nebo organizováním informačních matčiné o československém průmyslu pro kanadské investory. Dr. Payne lze ale odkázat na přebobňatý zdroj informací o exilu, který zřejmě leží ladem, ačkoliv byl pracně shromažďován po léta za státní peníze.

Vedoucí slovenského domu v Montrealu, rodilá Kanadanka, dcera slovenských rodičů, zakladatelka taneční skupiny, navštívila před několika lety s tímto ansámblem folklorní skupinu v Bratislavě. V době její přítomnosti tam za ní přišli dva pánové, kteří ji doprovodili do úřadovny v Bartolomějské nebo jejím pendantu v Bratislavě, už nevím přesně, kde „přátelsky“ se snažili vycucat z ní co nejvíce informací o činnosti její instituce a dalších krajských činnosti. Protože její odpovědi byly vyhybavé, někdo přinesl z vedlejší místnosti dva pořadače plné výstižků z krajských novin slovenské i české proveniencie o její vlastní činnosti, aby ji dokázali, že je někdo za nos tahat nebude. Byla tou bohatou dokumentací tak překvapená, že požádala, zda by ji mohli za patřičnou úhradu udělat kopie, protože její vlastní archiv byl zlomkem toho, co v těch pořadačích našla. Bohužel, pánové ji nevyhověli.

I ze předpokládá, že podobné pořadače existují o činnosti ostatních krajských organizací, českých i slovenských, jakož i na emigranty veřejně činné, na příklad umělce, pedagogy, publicisty, vedoucí funkcionáře či majitele výrobních podniků a korporací, redaktory krajského tisku, prostě všechny ty, kteří *nebyli hodni* zachovávat věrnost ideálům demokracie a svobody nebo jednoduše za účelem využití.

Doporučoval bych panu dr. Paynovi, aby se obrátil na ministra vnitra pana Rumla, aby mu předal všechny informace, týkající se osobností, organizací a publikací kanadského exilu od roku 1948 a poté, co se s nimi seznámí, ať je laskavě předá muzeu Vojty Náprstka na Starém Městě, jehož pracovníci uveřejňují výzvy v exilových publikacích o zasílání jakýchkoliv materiálů o činnosti krajanů v zahraničí, protože shromažďování takovýchto materiálů bylo od roku 1948 zakázáno. Není třeba psát do zahraničí: tyto informace jsou doma. Až je muzeum zpřístupní veřejnosti, doufejme, že se z nich poučí i voliči pana Payna.

Victor Nebeský - Montreal

Daniel Stroz...

Pokračování ze str. 7.

nikomu obcházet anebo podlézat. Především samotným pánu politikům. V ČR nic nenasvědčuje tomu — ani po čtyřech letech —, že by se vývoj ubíral podobným směrem. Lidé, kteří v Čechách vládnou, chovají se jako dobyvatelé. Drancují zběsile do vlastních kapes. Převládá chaos, korupce a vydírání. Kriminalita se rozrůstá v organizované (mezitím už i mezinárodní) mafie. Stát setrvávající v takovém stavu, nemá šanci napojit se na země západní Evropy. Protože to však bude nutné — za předpokladu, že myšlenka sjednocení Evropy neskončí předtím kdesi na smetišti dějin — lze již pro nejbližší období očekávat silný politický a hospodářský nátlak na Českou republiku. Bude to našinec, ptám se, anebo skoro už tradičně zase jednou cizinec, kdo uhoří v Čechách pěstí do stolu a nastolí tam pořádek?

•• *Touhle odpovědi sis tedy moc přátel nenadělal...*

Já si nemíním získávat přátele. Pokládáš mi otázky a já ti na ně sděluji své vlastní názory, vyvěrající ze zkušeností, které jsem tady v Německu za pětadvacet let života načerpal. Říkal jsem přece předtím, že Československo mělo po převratu i jiné perspektivy. Rozpad státu se ukázal být zločinem, spáchaným na obou národech. Byl zapříčiněn nezodpovědnými lidmi, kteří opojeni mocí, spadli jim nečekaně do klína, přestali reálně uvažovat. Říkají si teď politici.

Malé Slovensko se bude muset v nejbližší době vyrovnat se silnou maďarskou menšinou. Malé Čechy ze sudetskými Němci, k nimž se tu hlásí zhruba na tři milióny lidí. Oběma obou národů si beze zbytku dojedí, co si sami nadrobili...

A ještě si přísadím, když jsi mě tak vyprovokoval: Vycházel jsem doposud z poválečné, téměř půlstoleté demokratické tradice západního Německa. Nechtěl jsem téma rozvádět o pochyby, které vyvstávají po sloučení s bývalou NDR. Životní úroveň lidí v obou částech Německa teď klesá. Roste nezaměstnanost a s ní nespokojenost. Postupně se odbourávají těžce vydané sociální vymoženosti. Polarita společnosti je stále zřejmější; obě strany si vyčítají o co všechno sloučením (východní Němci říkají anexí) přišly. Protest se projevuje prozatem nejmarkantněji v brutálním řádění fašistických holých lebek. Ale naštěstí i rozpadem východního bloku napřed frustrovaná levice, začíná vydávat nové tóny. Zní to momentálně fantasticky, když řeknu, že by nová sociální revoluce mohla vyjít nakonec právě z této země. V čí prospěch by asi dopadla? Panstvo v Praze se o takové alternativy nestará. Pravděpodobně se tam domnívají, že jejich nové kabátky jsou střizeny do každého počasí.

•• *V Praze ti předbáží, že jsi dezorientovaný člověk. Je pro ně nepochopitelné, že jsi se zastal komunistických spisovatelů, publikujících oficiálně v posledním dvacetiletí. Dostal jsi punc levičáka, což tě v dnešních Čechách stává až někam na okraj. A také svou dlouholetou exilovou práci...*

Zastal jsem se především dobrých spisovatelů, jejichž knižní tituly začaly být po převratu vyřazovány z edičních plánů nakladatelství a některé již hotové měly jít — anebo i šly — do stoupy. Navázal jsem pouze na to, co jsem dělal v uplynulých dvaceti letech v Mnichově, kdy jsem v některých případech vydával autory, jejichž minulost až do roku šedesát osm byla komunistická a po invazi nesměli publikovat. Nohledy současného režimu šokovalo, že se objevil kdosi, a to ještě ke všemu v exilu, kdo odmítá „výt s vlky“. Nevěděli o mně nic — že jsem spolupracoval s Pelikánovými Listy, tehdy orgánem čs. socialistické opozice, ani že jsem svou levicovou orientaci dávno proklamoval v Obyru. Oni se exilových tiskovin před listopadem ani nedotkli, strach jim to nedovolil, a pouze svou vrozenou servilitu bezmezně a primitivně obrátili k novému vítězi.

Jestliže je má exilová práce pro českou (a také slovenskou) kulturu stavěna až někam na okraj, jak říkáš, vůbec mne to nepřekvapuje. A také mě to neboli. Naopak bych se dnes necítil dobře, kdybych měl být vynášen a kladně hodnocen režimem, který podupal českou národní kulturu způsobem, jaký od doby Habsburků nepamatujeme. Režimem, který se pokrytecky dovolává Masaryka a ničí lidové knihovny jím založené, o které nepřestali pečovat ani komunisté i přesto, že za jejich vlády byly knihy cenově dostupné opravdu každému. Studem se červnám za prezidenta, když v jednom rozhovoru prohlásí, že bere s rezervou kulturní činitele, kteří nařikají, že zaniká film, divadlo, literatura a že tržní ekonomika jim rozvoj neumožní. „Ostatně nejbájenější díla světové literatury vznikla v podmínkách existence tržní ekonomiky,“ říká člověk, který přece musí vědět, že taková díla byla tady už v době, kdy lidstvo o nějaké tržní ekonomice nemělo ani šajnu.

A že nejlepší česká (československá) literární, filmová a divadelní tvorba proslavila nás ve světě v letech šedesátých... Ať žije a vzkvétá miniaturní český Absurdistan! •• *Připomněl jsi osobnost prezidenta Václava Havla. Nedávno orl v polském tisku prohlásil, že by dnes už nepodepsal lustrací zákon. I když zároveň soudí, že lustrací zákon splnil psychologickou potřebu společnosti, která chtěla mít pocit, že zúčtovala s komunismem. Domníváš se, že teď podepíše zákon o protiprávnosti komunistického režimu a odporu proti němu? V textu zákona se píše, že „režim založený na komunistické ideologii a vládnoucí u nás od 25. února 1948 do 17. listopadu 1989 byl zločinný, nelegitimní a je zavrženíhodný. KSČ, jejíž vedení a členové jsou za něj odpovědní, byla organizací zločinnou a zavrženíhodnou.“ Co si o tom myslíš?*

Člověk i prezident Václav Havel mě zklamal už svou abdikací před rozpadem státu. Působilo to na mne tak, že chce být prezidentem jedno čeho, co po rozpadu vznikne. Možná částečně také, aby se vyhnul odpovědnosti za hrubé chyby, kterých se ihned po začátku prvního prezidentování dopustil. Havel — filozof během čtyř let dokázal zpochybnit své vlastní myšlenky o toleranci a životě v pravdě, o demokracii pro všechny, o nedělitelnosti svobody. Obávám se proto, že zákon jasně odporující Listině základních lidských práv a svobod, po nějakém třeba i váhání, podepíše. Ale chtěl bych se samozřejmě mýlit. Ano, rád bych se mýlil!

Pokud ale tipuji správně — a prezident se k podpisu odhodlá — stvrdí tím jenom hypotézu o jeho vnitřní nespokojenosti a rozpolcenosti, o nevypočitatelnosti jeho jednání a prazvláštních myšlenkových pochodech. Vždyť přece teprve před krátkou dobou odmítl jakoukoli presumpci kolektivní viny, také vůči sudetským Němcům! A tenhle zákon z přesvědčení o kolektivní vině přímo vychází...

Václav Havel ve svých disidentských spisech, které dnes už pomalu pozbývají platnosti, o sobě napsal, že není antikomunistou a že by kritizoval každou vládu, byla-li by špatná. V tom čase působil mezi chartisty, v jejichž řadách převažovali reformní komunisté, upadli v nepřízeň po invazivním režimu. Jiní reformní komunisté, kteří po invazi odešli do ciziny, zasazovali se všemožně, aby hlas zničité země mohl být ve světě slyšen. Podpis pod zákonem takového znění by nebyl zrovna výrazem vděku bývalým — a některým ještě současným jeho soupeřům.

Pochybují také, že nynější, rádoby parlamentní vládcové nad pahýlem země s tendencí jediné dál se zmenšovat a vytráčet, domysleli vůbec jakou újmu způsobí statisícům poctivých lidí, kteří do KSČ vstupovali s nejpřísnějšími úmysly. Lidem, kteří toužili po světě bez válečných konfliktů, bez hospodářských krizí a nezaměstnanosti, po sociálním zabezpečení za celoživotní práci. Anebo tu jde jenom o neřízenou touhu po pomstě, která jim zatemňuje rozum? Řekni mi, kde je v tomto textu zákona možné rozeznat rozdíl mezi oním davem poctivců a drobným seskupením takových, kteří partajních legitimací zneužívali k osobnímu prospěchu?

•• *Ať nakonec k podepsání sporného zákona dojde, nebo nedojde: mám za to, že už pouhý pokus o jeho prosazení odradí spousty potenciálních sympatizantů dnešní KSČM, a že přispěje pravděpodobně i k poklesu členské základny této politické strany...*

Znovu opakuji, že tu nejde o žádný sporný zákon, ale o zřejmou snahu pravice obejít Listinu základních lidských práv a svobod. Představenstvu KSČM bych už v těchto chvílích doporučoval, aby se neprodleně obrátilo na příslušné mezinárodní instituce, hlavně na Evropský soudní dvůr pro lidská práva ve Štrasburku. Nebylo by jistě přehnané, kdyby se na stejné adresy obrátili také řadoví členové; několik set tisíc dopisů ohrožených lidí, to by zanechalo ve světové veřejnosti přiměřený dojem! A sýčeti, rozpoutané v zemi natíraním tanku, alespoň na čas zahnal do patřičných mezí.

Česká republika se bohužel pořád ještě na hony vzdaluje něčemu, co se v demokratickém společenství nazývá právním státem. Kdyby tomu tak nebylo, stáli by dnes před nezávislými a spravedlivými soudy konkrétní osoby. Za nedovolené šikanování a bití politických vězňů, za zneužívání pravomoci a další protistátní přečiny.

•• *A vedle nich současní kriminálníci, kteří parazitují na morálně rozložené společnosti a terorizují obyvatelstvo...*

Toho se také hned tak nedočkáme! Z německých pramenů vím, že na tisíc v Čechách předvedených delikventů připadá víc jak deset procent samotných policistů. Bezpečnost občana (zrovna jako zahraničního turistu) nikoho nezajímá.

Pokračování na str. 9 |

Daniel Stroč...

Pokračování ze str. 8.

Hlavně ani pana premiéra Václava Klause, který nedávno prohlásil, že žádné dramatické zvýšení kriminality nezaznamenal. Asi mu to, co se v zemi děje, pan ministr vnitra Ruml ze skromnosti zatajil. A on sám má dobře fungující ochranku, věnující se s určitostí dnem i nocí celé klausovské rodince. Samozřejmě, že za peníze daňových poplatníků, kteří pověstnými utahovanými opasky teď čas od času také ještě dostávají přes hubu. Přesněji řečeno, jejich přezkami.

Pan Klaus, coby zázračný ekonom (na Západě silně neoblíbený, ale to bude jenom bloudou závistí!), měl by se alespoň pít po tom, proč tolik poklesla návštěvnost zahraničních turistů a pražské hotely zejí prázdnotou. Jistě by si potom spočítal, že už jsme po nějakou dobu venku ze středověku, a že informace o mordech, znásilněních, pohledných chorobách, prodeji dětí, krádežích a nevím čem ještě, po zeměkouli šíří modernějšími prostředky, než přiležitostným vyprávěním u ohně.

•• *Sodoma a Gomora!* — Nenapadlo tě také, že katolická církev, která jinak ráda a zhusta moralizuje, v Čechách ke všemu zařezané mlčí?

Jakže by mně nenapadlo! Dokážu si živě představit, že v Praze na pěší zóně kněží začnou vbrzku prodávat odpustky. Zatím jsou příliš vznešlostní, ale počkej, až budou mít zrestituováno. Oni též chtějí kacířské potom ukázat zuby! Vatikán ztratil bankovními transakcemi žoky peněz a ty je potřeba doplnit. Papež Jan Wojtyła — také jsem mu před lety vydal knížku básní — jezdí po světě a kasíruje padesát procent za potištná trička s náboženskými motivy. Vedle toho jako na běžícím pásu vyhlašuje svaté a blahoslavené, což je další výnosný zdroj příjmů. Věřím, že národ stihne našetřit i na některé dnešní potentáty. Ale to bych asi příliš předbíhal dobu...

•• *Pozoruj, že už toho politizování začínáš mít dost. Řekni mi tedy, kterou českou knížku jsi naposledy četl. O čem byla?*

Hned se v tom politizování znovu ocitneme. Ta kniha je takový špalík o skoro šesti stech stranách, a kdyby mně na to stačil dech, tak bych ji byl tím jedním dechem přečetl. Nese název *Osočení* a uspořádala ji Zdena Salivarová-Skvorecká, to je ta paní, co v téhle mojí knize, a to hned v začátku, taky se mnou vede rozhovor. Teď si vlastně ani nejsem jist, jestli se jedná o knížku českou, protože byla vydána v Kanadě. Velmistři přeměrů v Praze mě poučují o tom, že české knížky jsou jenom ty udělané v Čechách, a že vydávat dneska česky v cizině je nehoráznost a vzdorovitost. Na manžele Skvoreckých museli asi nějak zapůsobit; titul *Osočení* má být posledním publikačním počinem jejich nakladatelství.

Osočenými v *Osočení* jsou lidé ze seznamů, které v minulém roce zveřejnil Petr Cibulka v tiskovině *Rudé krávo* (fuj!), hlavně asi pro senzaci, ale také kvůli zvýšení nákladu. Jelikož na každé sviňárně bývá i cosi pozitivního, musím dodat, že tím polooficiálním zveřejněním zamezil křesťanům se strojopisnými výpisy, do kterých si mohl každý doplnit koho se mu zlíbí. V Cibulkových seznamech jsou tisíce jmen, v knize málo přes devadesát. Ale jsou tam jména s kompletními osudy. A proto jde o ořesné čtení!

Stálce

Po posledním *Czech made* kulturním fiasku, které postihlo české a slovenské publikum v Ottawě, jsem pro jistotu před zakoupením vstupenky jenom poslouchal prvních deset minut programu za přítomnosti dvou koncertních síní. Po čtvrt hodině koncertu bylo zřejmé, že tentokrát se nad Ottawou rozsvítila hvězda první velikosti. Bez podbízení krajanů, bez falešné nostalgie, jemně s citem a inteligencí profesionála předvedla zpěvačka Eva Pilarová nový repertoár na svém druhém turné v Kanadě a USA.

Na elektrické napodobeníně piána a opravdovém akordionu Miroslavem Chytilém skvěle doprovázená Pilarová mimo svých nejlepších pop songů zazpívala plnému sálu také směs semaforových písniček a v druhé části dokonce několik klasických písní, z kterých se mi nejvíce líbila Beethovenova *Pleň pro Elišku* (samozřejmě) s českým textem a *Ave verum corpus*. Na esteticky sterilním a neprofesionálně osvětleném jevišti, jediným na čem mohly 120 minut spočinout zraky diváků byla zpěvačka, která vědoma si toho, zvláště pohybovou techniku a kontakt se svým pianistou

téměř na výbornou, bez „hluchých“ a „slepých“ míst, jež jsou tak často vidět u *one man shows*. Největším, ale příjemným překvapením koncertu byly písničky *Dráteník*, *Na krásném modrém Dunaji* a *Beverly Hills*, ke kterým si paní Pilarová objednala texty od Ivana Mládka. *Montiho tardáš* a *Sex je sex* vedly aplaudující diváky ze sedadel během závěrečné části koncertu, který jak pořadatelé, tak český velvyslanec S. Chýlek ocenili kyčlemi květin.

Některé písničky jsem pak měl možnost znovu vidět na výborném videu: *Eva Pilarová vaří a zpívá*, které distribuje VIDEO-EL CANADA LTD. Přesto, že jsem sledoval videový záznam na lačný žaludek, mohu s klidným svědomím prohlásit, že paní Pilarová lépe zpívá než vaří. U hvězd takových rozměrů smesu klidně i lekci v žehlení.

Arnošt Wagner - Ottawa

Way to Travel

Nabízíme přímé lety
z Toronta do Prahy a Bratislavy od
3. dubna 1993 bez zastávky v Montrealu
na palubě nových ČSA alrbusů A-310!

Levné letenky pro příbuzné a známé z ČR a SR.
Soukromé ubytování a pronájem osobních automobilů v ČR a SR.
Notářská ověření * překlady * pozvání * pojištění

65 The East Mall, Suite 100 C, Etobicoke, Ont. M8Z 3W3 * Tel.: 259-1244, Fax: 259-9602

060-Travel

NITRA TRAVEL

WORLD WIDE TRAVEL SERVICE

EUROPE
ON SALE
PRAHA
BRATISLAVA
VIENNA
FRANKFURT
MUNICH

Vyřizujeme víza
do ČR a SR,
máme

k dispozici potřebné
formuláře

Zavolejte si o potřebné
informace!

CESTOVANIE
DO CELÉHO SVETA
360-3800

Fax: (416) 360-8186

Telex: 05 986 391

662 Queen St. W.,

Toronto, Ont. Canada

M6J 1E5

BLANKA MARTINČEK
MANAGER

Nová pobočka v Kitcheneru

Eva Sabol - Engel:

(519) 648-2317

KENNEDY TRAVEL BUREAU LTD.

424 Bloor St. W.,

Toronto, Ont. M5S 1X5

Přijímáme rezervace

na přímé lety

Toronto-Praha-Bratislava

Výhodné ceny

Notářské služby

Dana Nohavica-Manager

Tel.: 921-8945

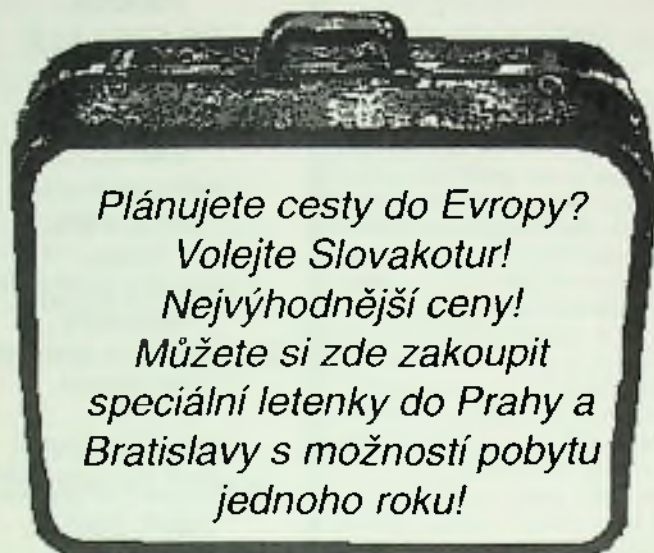
a 921-3721

060-Travel

SLOVAKOTOUR INC. INTERNATIONAL TRAVEL CENTRE

Jedna z nejstarších, největších a nejlepších cestovních kanceláří specializující se na střední Evropu.

Toronto: 644 Queen St. W., Toronto, Ont. M6J 1E4.
Tel.: (416) 947-9095, 368-1657, 368-7383; Fax: (416) 867-8657
Vancouver: Tel.: (604) 433-5112, Fax: (604) 433-4102.

FINNAIR
AIR CANADA

KLM

Lufthansa
+Swire
CSA

080 — Books

LITERACY PRAGENSIS

126 Hailcybury Dr.
Scarborough, Ont., M1K 4X5
Tel.: (416) 261-7217,
Fax: (416) 261-3771

Nabízí k okamžitému odběru
Karel Hais a Břetislav Hodek:
Velký čtyřdílný Anglicko-český slovník
Nejnovější obsáhlý slovník, který obsahuje
100 000 hesel. Hlavní důraz je kladen na
frazologii, slang, hovorový jazyk a
na odbornou terminologii v rozsahu zájmu
dnešního vzdělance.
Cena za 4 díly 85.00 CDN \$/69.70 US \$

Anglicko-český a Česko-anglický technický slovník

Obsahuje na 64 000 hesel
Cena za oba svazky: 39.00 CDN \$/31.90 US \$

Password

Anglický výkladový slovník s českými ekvivalenty
Cena: 17.00 CDN \$/13.95 US \$

Slovensko-anglický a Anglicko-slovenský turistický slovník

Cena 8.00 CDN \$/6.60 US \$

Slovník české frazeologie a idiomatiky Sv. 1 Přírovnání, sv. 2 Výrazy francouzštiny a ruštiny.

Cena za oba svazky: 24.50 CDN \$/20.10 US \$
Poštovné je v Kanadě 1.25 \$ za knihu a do USA
podle váhy.

085-Arts

Portréty, olejomalby, kresby a akvarely.

MARIA GABÁNKOVÁ

Přijďte se podívat do ateliéru!

" (416) 535-8063

Rozhovor šestý: S ruským malířem I. V. Babailovem

Během letní výstavy, která se konala před torontskou radnicí, vynikl nad ostatní umělce portrétista Igor V. Babailov. Narodil se v Glazově na Uralu a studoval dvanáct let umění v Moskvě. Naposlady na Surikovově akademii, kde graduoval. Vystavoval v Evropě, v Asii a severní Americe. Od roku 1990 žije se svou ženou Christinou v Belleville, kde učí portrétní malbu na Loyalist College of Applied Arts and Technology.

I. V. Babailov: Za zlato, Boha a slávu - 1992

ABE: Igore, jak se cítíš v severní Americe a co bylo zatím tvým největším úspěchem v této zemi?

IB: Snažím se proniknout z Belleville do větších měst. Zatím pro mě bylo největším úspěchem páté místo v soutěži portrétních umělců v Atlantě. Jednalo se o prestižní záležitost, které se zúčastnilo 350 portrétních umělců. To bylo skutečně povzbuzením pro moji práci.

ABE: Jaký je rozdíl mezi portrétním umělcem v Rusku a v severní Americe?

IB: V Americe používají malíři velice často fotografii, což se v Rusku nikdy neděje. Používají spíše tradičního způsobu malby. Kanada i Spojené státy jsou velmi zkomercionalizovány, ale ve Spojených státech má šanci proniknout na povrch i něco jiného. Navíc je zde ekonomická skupina, která může podporovat umění. Veřejnost je unavena abstraktním uměním, kterého je příliš.

ABE: Z čeho vycházíš?

IB: V Moskvě jsme studovali jak ruské umění, tak západní. Ze západních měl na mě vliv Rembrandt, Rubens, Michelangelo, Leonardo da Vinci, to je nejsilnější umění. Podle mě je snazší přechod od realismu k abstrakci než naopak. Klasickou ukázkou je Picasso. Někteří abstraktní umělci zapomínají na tento základ. Navycházel jsem z ruské avantgardy jako byli Kandinskij nebo Malevič, ale spíše z umění minulého století - Gromskoj, Bělov a v tomto století měl na mě velký vliv Ija Rjepin. Z

tradičního ruského umění je důležitý smysl pro barvy.

ABE: V čem je přednost současného východoevropského umění?

IB: Východoevropské umění nebylo pod tak silným komerčním tlakem, ale to se nyní mění. Jako umělec se mohu nejlépe vyjádřit přímaloვნání portrétu. Důležité je vyjádřit při tom detaily, které určují charakter osobnosti. V tom je přednost východoevropských malířů, kteří si těchto detailů všimají a mají sebedisciplínu, aby je realizovali.

ABE: Jaká je situace v Rusku pro umělce?

IB: Není dobrá, hlavně ekonomicky. Lidé nemají na chleba. Ruští umělci se snaží prodat své umění na Západ a jsme v začarovaném kruhu.

ABE: Chceš se vrátit do Ruska?

IB: Ano, chci, možná v příštím roce, ale teď je nejistá doba.

ABE: Je pondělí odpoledne, jak jsi prožil tento víkend?

IB: Celou noc jsem sledoval televizi CNN. Mám pocit, že v Americe se víc ví o situaci než v Rusku. CNN má přímý přenos, ale v Moskvě jsou některé televizní stanice mimo provoz. Mluvil jsem včera se svým bratrancem v Moskvě a podle něj většina lidí stojí za Jelcinem. Nikoliv za skalními komunisty. Jelcin chce demokratické voľby a z toho mají komunisté strach.

A ještě telefonní číslo pro případné zájemce: (613) 969-5152.

Poděkování

patřím všem Vám, vážení a milí přátelé, od nás všech v domově církevní a sociální služby, kteří jste se značnou měrou podělali, a mnozí z Vás se i dále podělíte na četných zásilkách známek a pohlednic pro domov Betlém, o kterém jste již měli možnost číst dříve.

Za svého podlédního pobytu v létě 19. jsem dozvěděla, že se známky stíhají z obálek i z pohlednic. (Od mnohých jsem dostala nejednou těžší balíček s pohledy, to pro tuto dobu zatím není nutné.)

Abyste měli částečnou představu, pro koho službu děláte, posílám Vám pro dokreslení představ, jak na tom Betlémští a jejich hosté jsou, jeden fotografický snímek. Pro jasnější představu, hraji

mladý kytarista je vedoucí tohoto domova, hr. Leož Princ. Mám k dispozici, že pouze tento snímek, kde je betlémské společenství při runné modlitební chvíli, nejsou tam zachyceni všichni, ale aspoň máte matnou představu, pro koho sbíráte vystižené známky. - Jelikož v Betlémě je práce od rána i přes noc, nejsme schopni děkovat všem jednotlivě. Spíš i já, nemějte mě to, prosím, za zlé. O to víc si ceníme Vaší obětavosti. Děkuji jménem všech Betlémských za Vaši službu. Jsem jedna z Betlémských, když tam čas od času bývám na pár dní. Prosím, abyste v službě mým nemocným přátelům dle možnosti i dál pomáhali svými zaslankami. Pán Bůh Vám tuto službu a lásku mnohoborně oplácet svou velikou láskou a pomocí.

To vše Vám upřímně za všechny v Betlémě přeje

Magda Nováková, Masarykova 156, 691 64 Nosislav